

СИЛНА
България
в СИЛНА
Европа

СЪДЪРЖАНИЕ

СИЛНА БЪЛГАРИЯ В СИЛНА ЕВРОПА

1 – 3 стр.

Правова държава и откритото управление

4 – 10 стр.

Сигурна и защитена България

11 – 17 стр.

Конкурентна икономика, технологии и
качествени работни места

18 – 28 стр.

Човешки капитал, образование, здраве и
демографски предизвикателства

29 – 40 стр.

Енергийна, продоволствена и водна
сигурност

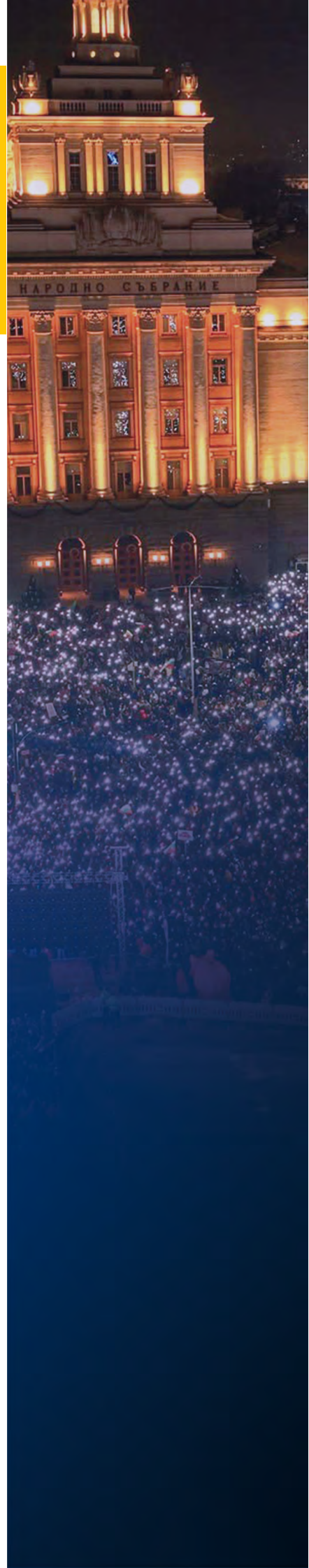
41 – 46 стр.

Силни региони, устойчиви общности,
истинска децентрализация

47 – 51 стр.

Заклучение

52 стр.

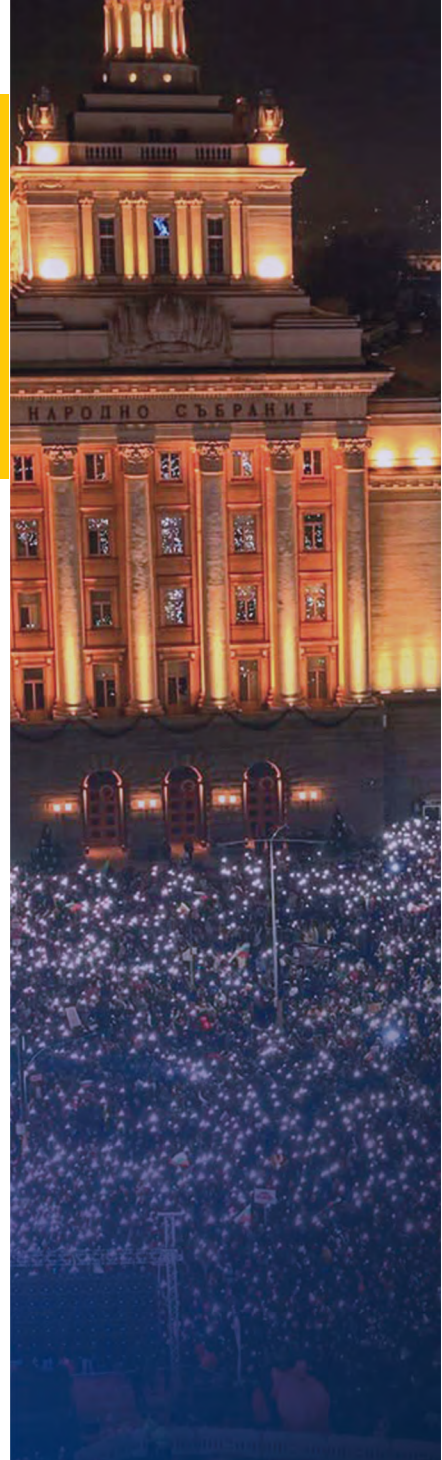

СИЛНА България в СИЛНА Европа

След пълното присъединяване на България към Шенген и приемането на еврото големият въпрос пред нашата страна вече не е дали принадлежим към Европа, а дали умеем да превръщаме това членство в по-силна и сигурна държава, в по-високи доходи, в по-модерна икономика и по-добро качество на живот за българските граждани.

България има нужда от силно, реформаторско и компетентно управление, което с воля и последователност да осъществи промените, от които зависи просперитетът на страната. За нас този просперитет стъпва върху основите: върховенство на правото и силни институции, конкурентна икономика и модернизация, сигурност и защита за гражданите, както и активно българско участие в единни и навременни европейски действия, които осигуряват повече сигурност, повече възможности и по-голяма тежест в позицията както на България, така и на Европа.

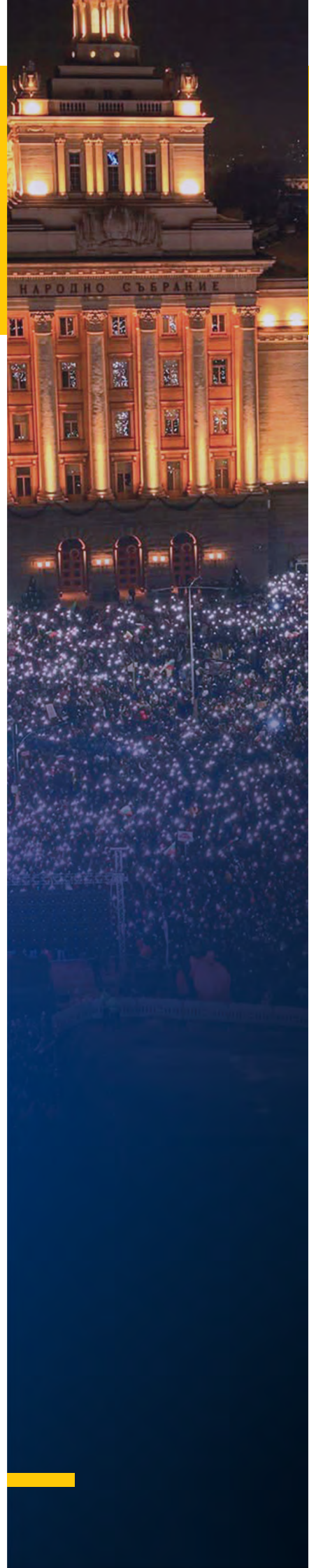
За да постигнем реална промяна, а не да слушаме популистите отляво и отдясно, трябва да съчетаем национална воля за реформи с амбиция за по-силна Европа — Европа, която пази границите си, инвестира в обща сигурност, брани демокрацията, създава условия за иновации, висок жизнен стандарт и живи региони.

Мощната технологична трансформация, през която преминава светът, не е заплаха, а възможност България да догони в изоставането си и да се модернизира с висока скорост. Европа вече не може да разчита на старите източници на растеж — необходимо е да развива своята конкурентоспособност чрез повече иновации, по-ниски енергийни разходи, по-добра свързаност между пазари, капитал и технологии и по-смела индустриална политика. За България това е шанс не просто да навакхва, а да се включи в новата европейска икономическа вълна.

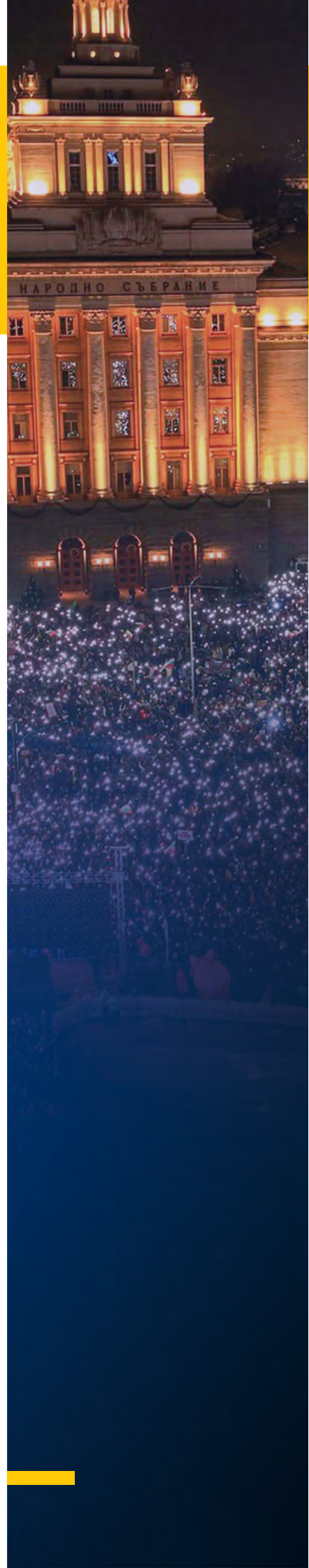
Затова е нужно управление, което да подкрепи хората и бизнесите в скоростно променящия се свят и да превърне цифровия и екологичен преход в източник на конкурентност за българската икономиката и двигател на модернизацията на страната.

Ние вярваме, че модернизацията започва от свободния човек и честните правила. Няма силна икономика без законност. Няма сигурност без здрави и ефективни институции. Няма високо качество на живот без инвестиции в хората, знанието, здравето, инфраструктурата и местните общности. Има обаче ясен път напред: Да върнем гържавата на гражданите, да освободим бизнеса от корупционния натиск и бюрократичните тежести, да възстановим справедливостта и така да изградим европейска, модерна, свободна и конкурентна България — активна и равностойна част от силна Европа.

Силна България в силна Европа означава да изграждаме модерна България, основана на демокрация, свобода, върховенство на закона, плурализъм и човешко достойнство, и да работим за защитена и сигурна Европа. Означава и отговор на демографските предизвикателства и отстояване на европейските ценности и начин на живот чрез ускорени инвестиции в развитието на децата и семейството, в жизнени и устойчиви общности, в териториално сближаване, в създаване на условия за предприемачество и солидарност между поколенията.

Ще отстояваме мястото на България в ядрото на ЕС — в кръга държави, взимащи важните решения на първа скорост.

1.

Правова държава и откритото управление

Няма просперитет без незаобиколим правов ред. Днес обществото ни изпитва остро чувство за несправедливост, защото безнаказаната злоупотреба с власт, ширещата се корупция и превземите институции продължават да ограбват бъдещето на страната. Затова стотици хиляди хора излязоха на улицата и свалиха управлението, завладяно от корупционния модел „Пеевски-Борисов“. Ние сме инструмент на исканията на протеста на свободните българи — нашият първи национален приоритет е законът да важи за всички. Това поискаха хората — управление, в което решенията са прозрачни, публичният ресурс е проследим, а законите не служат на приближени, а на обществения интерес. Само така държавата може отново да стане източник на доверие, а не на корупция, зависимост и страх.

Ще продължим да отстояваме реална отчетност на прокуратурата, независимост и професионализъм на регулаторите. **Ще изграждаме силна антикорупционна система — с работещи механизми за разкриване и пресичане на злоупотребите и с ясни правила срещу корупционното овладяване на държавните институции.**

Ще модернизираме администрацията така, че тя да бъде компетентна, компактна и цифрова и ще направим административните услуги достъпни бързо, удобно и изцяло по електронен път.

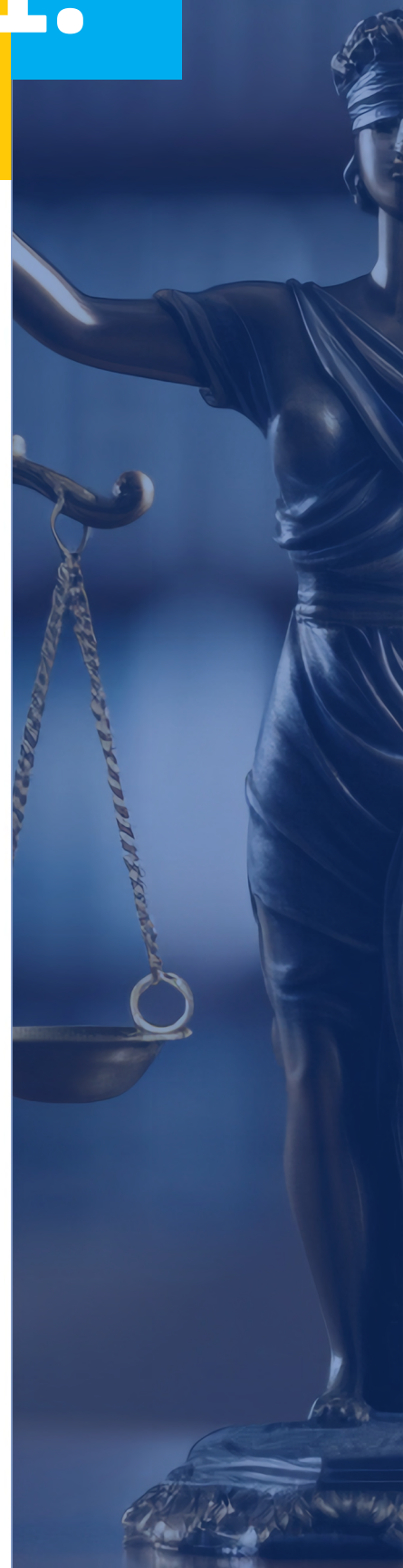
1.

Чрез законодателни решения ще насърчаваме инвестициите в българската икономика и реинвестирането на печалбата. Ще ограничим с 50% бюрократичната и регулаторната тежест и административното отчитане на бизнеса чрез цифровизация, премахване на дублиращи режими, по-кратки срокове и принципа „данните се събират веднъж“.

Ще засилим конкуренцията при обществените поръчки, ще направим публичните разходи по-прозрачни и ще подчиняваме инвестиционните решения на икономическа ефективност, а не на политическа целесъобразност. Ще превърнем обществените поръчки от символ на корупцията в инструмент за честна конкуренция, по-ниски разходи и по-високо качество.

Силна България в силна Европа означава и да работим за Европа, в която върховенството на правото не е пожелание, а общ стандарт. Затова подкрепяме европейски механизми за редовен и обективен преглед на състоянието на правата държава във всяка държава членка, ефективни санкции при системни нарушения, прозрачност на решенията и добро управление на европейските средства. Ще отстояваме по-демократичен, по-отчетен и по-близък до гражданите ЕС — с по-пряка връзка между европейските институции и гражданите.

Ще настояваме за периодичен преглед на европей-

1.

ското законодателство, така че неактуалните правила да отпадат, ако не бъдат изрично преразгледани и потвърдени.

Ще защитаваме ясен баланс между общите европейски компетентности и въпросите, които се решават по-добре на национално, регионално или местно равнище. Европа трябва да действа силно там, където общото усилие е по-ефективно, и да оставя на държавите членки онова, което се управлява по-добре на национално ниво.

МЕРКИ:

1. Ще отстояваме реална отчетност на прокуратурата и прозрачен избор на Висшия съдебен съвет, така че съдебната власт да бъде независима, а не заложник на политически интереси.
2. Ще настояваме за провеждане прозрачен избор на нови членове на Висшия съдебен съвет по нови правила за подбор, който да доведе и до избор независим нов главен прокурор.
3. Ще отстояваме деполитизиран избор на членове на Инспектората към Висшия съдебен съвет.
4. Ще въведем засилени гаранции за съдийската независимост и ще работим за премахване на механизмите за натиск над съдии, прокурори и следователи.
5. Ще предложим нови правила за конкурсите за назначаване, повишаване и преместване на съдии, прокурори и следователи въз основа на техните качества, а не според зависимостите им. В критериите за атестиране на съдии, прокурори и следователи ще се включат решенията на Европейския съд по правата на човека срещу България, свързани с работата им, и това ще има влияние върху кариерата и възнагражденията им.

6. Ще предложим законодателство за ограничаване на правомощията на Прокуратурата в съответствие с конституционните промени от 2023 г., както и ограничаване на прокурорските проверки и злоупотребите с тях.

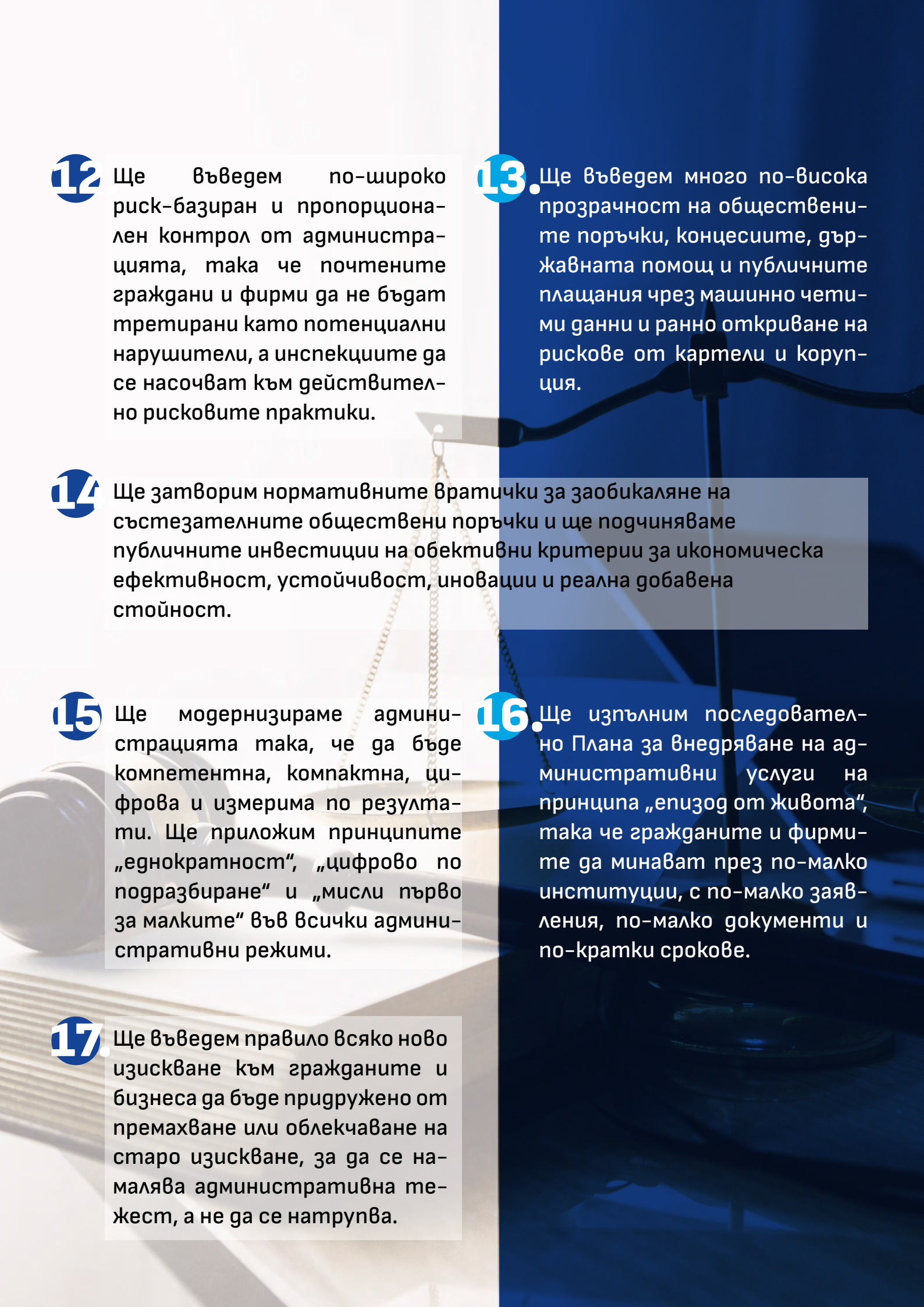
8. Ще работим за по-ефективно разследване на престъпленията и за по-ефективна защита на интереса на пострадалите, включително чрез засилване на съдебния контрол върху начина, по който прокуратурата упражнява правомощията си.

10. Ще работим за по-добра публичност на действителната собственост, конфликтите на интереси и свързаността между политическа власт, публични договори и икономически интереси, в синхрон с новата европейска рамка срещу прането на пари и финансовите престъпления.

7. Ще приемем изменения в Наказателно-процесуалния кодекс за ограничаване на злоупотребите със специални разузнавателни средства, за по-ясни правила за „следствената тайна“ и за по-добра защита на гражданите, подаващи сигнали за престъпления.

9. Ще предложим засилена съдебна защита срещу злоупотреба с правомощия от прокурорите в досъдебното производство.

11. Ще търсим възстановяване на вредите за държавата и общините при доказани злоупотреби по ясен съдебен ред, така че общественият интерес да бъде не само защитен, но и реално възстановен.

12. Ще въведем по-широко риск-базиран и пропорционален контрол от администрацията, така че почтените граждани и фирми да не бъдат третирани като потенциални нарушители, а инспекциите да се насочват към действително рисковите практики.

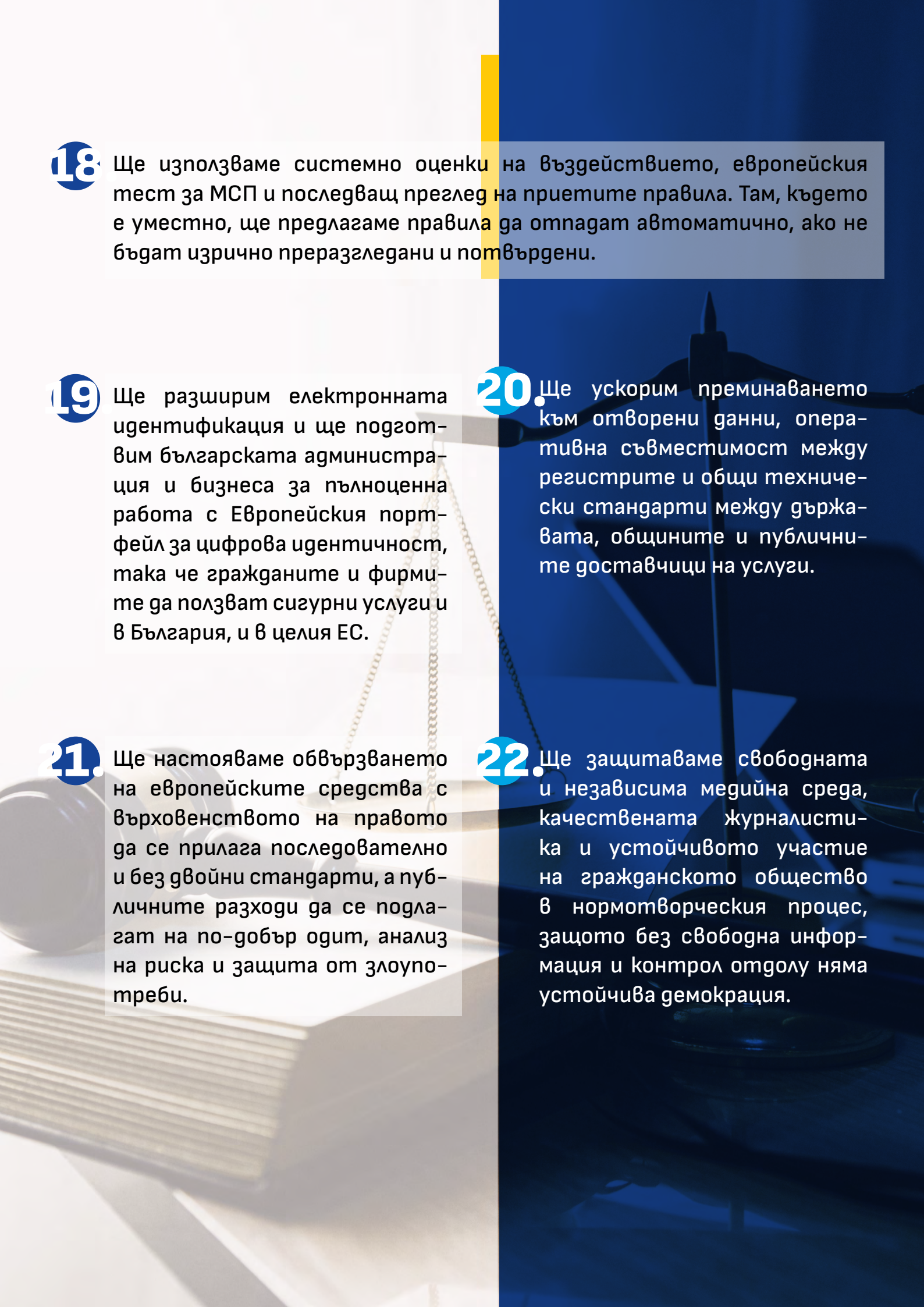
14. Ще затворим нормативните вратички за заобикаляне на състезателните обществени поръчки и ще подчиняваме публичните инвестиции на обективни критерии за икономическа ефективност, устойчивост, иновации и реална добавена стойност.

15. Ще модернизираме администрацията така, че да бъде компетентна, компактна, цифрова и измерима по резултати. Ще приложим принципите „еднократност“, „цифрово по подразбиране“ и „мисли първо за малките“ във всички административни режими.

17. Ще въведем правило всяко ново изискване към гражданите и бизнеса да бъде придружено от премахване или облекчаване на старо изискване, за да се намалява административна тежест, а не да се натрупва.

13. Ще въведем много по-висока прозрачност на обществените поръчки, концесиите, държавната помощ и публичните плащания чрез машинно четими данни и ранно откриване на рискове от картели и корупция.

16. Ще изпълним последователно Плана за внедряване на административни услуги на принципа „епизод от живота“, така че гражданите и фирмите да минават през по-малко институции, с по-малко заявления, по-малко документи и по-кратки срокове.

18. Ще използваме системно оценки на въздействието, европейския тест за МСП и последващ преглед на приетите правила. Там, където е уместно, ще предлагаме правила да отпадат автоматично, ако не бъдат изрично преразгледани и потвърдени.

19. Ще разширим електронната идентификация и ще подготвим българската администрация и бизнеса за пълноценна работа с Европейския портфейл за цифрова идентичност, така че гражданите и фирмите да ползват сигурни услуги и в България, и в целия ЕС.

21. Ще настояваме обвързването на европейските средства с върховенството на правото да се прилага последователно и без двойни стандарти, а публичните разходи да се подлагат на по-добър одит, анализ на риска и защита от злоупотреби.

20. Ще ускорим преминаването към отворени данни, оперативна съвместимост между регистрите и общи технически стандарти между държавата, общините и публичните доставчици на услуги.

22. Ще защитаваме свободната и независима медийна среда, качествената журналистика и устойчивото участие на гражданското общество в нормотворческия процес, защото без свободна информация и контрол отдолу няма устойчива демокрация.

Сигурна и защитена България

Гарантирането на сигурността на гражданите е първо задължение на държавата. България трябва да бъде място, в което хората се чувстват защитени — от външни заплахи, тероризъм, организирана престъпност и корупция в службите, от кибератаки и дезинформация, от бедствия и институционална неподготвеност.

В свят на войни, хибридни атаки и геополитическа несигурност патриотизмът означава способността да защитиш гражданите с модерна армия, професионални служби и ясни съюзнически ангажменти.

България може да бъде най-добре защитена като участва в изработването на адекватен европейски отговор на глобалните рискове и заплахи и като гарантира безкомпромисно капацитета и професионализма на националните институции.

Ние ще ускорим модернизацията на Българската армия и ще проведем реформа в службите за сигурност и МВР. Ще засилим защитата на критичната инфраструктура, киберсигурността и способността на държавата да реагира при кризи, бедствия и извънредни ситуации. Ще изградим по-силен национален капацитет срещу хибридни атаки и чуждо влияние, като защитаваме медийната свобода, плурализма и демократичния процес.

2.

Европейското измерение тук е естествено и необходимо. Защитата на външните граници, борбата с трафика на хора и незаконната миграция, общият отговор срещу дезинформацията и сътрудничеството в отбраната изискват общи действия с нашите съюзници в ЕС и НАТО. България трябва да бъде активен и равностоен участник в тези усилия, а не колеблив наблюдател.

Затова ще работим за по-силна обща европейска отбрана, съвместима с НАТО, и за инвестиции в отбранителните технологии на бъдещето. Подкрепяме задълбочаването на постоянното структурирано сътрудничество, развитието на Европейски съюз за отбрана с интегрирани сили по суша, море и въздух, по-висока оперативна съвместимост, по-добра военна мобилност в рамките на ЕС и повече съвместни инвестиции и обществени поръчки за отбранително оборудване. Ще отстояваме създаването на европейски отбранителен капацитет с ясно ръководство, засилен бюджет, координирана индустриална политика и развитие на авангардни изследователски проекти в областта на отбраната, които да насърчават иновациите и технологиите с двойна употреба.

Прилагане на Пакта за миграцията и убежището, за да се борим с трафика на хора, да ограничим незаконната миграция и да адресираме първопричините за миграционния натиск чрез общи европейски действия и споразумения със съседни държави. Ние сме за справедливо разпределение на отговорностите в общата европейска система за убежи-

2.

ще, така че натискът да не се стоварва само върху държавите на първа линия.

Сигурността днес не е само военен въпрос. Тя е и способност да не зависим опасно от външни и ограничени източници на енергия, суровини, технологии, транспортни коридори и критични доставки. Затова България трябва да подкрепя европейски политики за намаляване на стратегическите зависимости и за изграждане на по-устойчиви вериги на доставки в ключови сектори.

Ще защитаваме стратегическите отрасли на България и Европа от нелоялна конкуренция, чуждестранни придобивания и натиск от автократични режими. Това включва и защита на критичната инфраструктура, пристанищата, енергийните мрежи, комуникационните системи и ключовите вериги на доставки.

МЕРКИ:

1. Ще ускорим модернизацията на Българската армия и ще повишаваме отбранителните способности на страната чрез последователни инвестиции, по-висока оперативна съвместимост със съюзниците и активна подкрепа за българския отбранителен индустриален капацитет.
2. Ще работим за по-силна обща европейска отбрана, съвместима с НАТО, и ще подготвим национална пътна карта за участието на България в европейската отбранителна интеграция — чрез съвместни инвестиции и обществени поръчки в отбраната, развитие на военната мобилност и изграждане на по-силен европейски капацитет за иновации в отбранителните технологии, включително в областта на изкуствения интелект, автономните системи, киберзащитата и космическите решения.
3. Ще настояваме България да бъде включена в мерките за гарантиране на ядрената безопасност в рамките на Европейския съюз, с подкрепата на Франция и, при евентуално присъединяване към тази инициатива, и на Великобритания.
4. Ще проведем реформа в службите за сигурност и в МВР, включително чрез проверки за интегритет и лоялност, по-строги правила за кадровите назначения и професионални стандарти за работа с информация и риск и повишен парламентарен контрол.
5. Ще изградим по-силен национален капацитет за киберсигурност, киберсертификация и защита на критичната инфраструктура — енергийни системи, комуникации, транспорт, здравеопазване, вода, финанси и публични регистри.

6. Ще въведем редовни стрес тестове и симулации за устойчивост на критичната инфраструктура срещу кибератаки, саботаж, дронови заплахи, дезинформация и прекъсване на доставки.

7. Ще модернизираме сектор „Пожарна безопасност и защита на населението“ и ще въведем по-добри системи за прогнозиране и реакция при горски пожари, суши, наводнения, свлачища и други бедствия, включително с по-добро оборудване, комуникация и координация.

8. Ще изградим национална система за анализ и оценка на рисковете от бедствия и кризи, както и устойчиви стратегически резерви от храна, вода, горива, медицински изделия, комуникационна техника и друго жизненоважно оборудване.

9. Ще провеждаме редовни национални и местни учения с участието на общини, оператори на критична инфраструктура, болници, училища, доброволци и граждански организации.

10. Ще защитаваме децата в цифровото пространство чрез безопасна онлайн среда, ефективно противодействие на кибертормоза и злоупотребата с деца и прилагане на ясни правила, които третират онлайн насилието като реална заплаха за сигурността и развитието на децата.

11. Ще подкрепяме силна охрана на външните граници чрез FRONTEX, справедливо разпределение на отговорностите в общата европейска система за убежище, по-ефективни връщания и разбиване на каналите за трафик на хора и незаконно превеждане през границата.

12. Ще подготвим националните институции за пълното прилагане на Пакта за миграцията и убежището и ще отстояваме общ европейски механизъм за връщане, който да сваля нагласа от държавите на първа линия.

14. Ще противодействаме системно на дезинформацията и външната намеса чрез публични стандарти за прозрачност, подкрепа за проверката на фактите, кризисен протокол за информационни атаки около избори и засилена защита на медии, журналисти и местни общности.

16. Ще наградим съществуващите системи за пътна безопасност в единна национална платформа за управление на пътния риск, която да свързва данните на МВР, здравната система, АПИ и общините и да позволява превантивни действия преди настъпването на тежки инциденти — на тази основа ще идентифицираме опасните участъци навреме и ще прилагаме задължителни мерки за безопасност — особено управление на скоростта, защита на пешеходците и обезопасяване на зоните около училища и населени места.

13. Ще засилим борбата срещу организираната престъпност, включително наркотрафика, трафика на хора, контрабандата на оръжие, корупцията и финансовите престъпления, чрез по-добро споделяне на информация, цифрови инструменти и по-тясно сътрудничество с Европол, Еврост и европейските агенции.

15. Ще реализираме комплексни мерки срещу войната по пътищата, за решаване проблемите със системните нарушители, с качеството на пътната инфраструктура, с новите водачи, с корупцията в контролните органи и др.

17. Ще защитаваме стратегическите отрасли и критичните активи на България, включително чрез по-добър скрининг на инвестициите и защита на веригите за доставки.

19. Ще работим за дългосрочна европейска стратегия за сигурност спрямо Русия, Китай, Средиземноморието и Африка, в която устойчивостта, енергията, суровините и защитата на демократичния ред са част от една обща рамка.

21. Ще подкрепяме ЕС, който функционира по-бързо и по-ефикасно, като все повече решения се взимат с квалифицирано мнозинство вместо с консенсус.

22. Ще настояваме за запазване на консенсуса при вземане на решения в Европейския съвет и в Съвета на Европейския съюз в два случая: при определяне на фискалната политика на всяка страна-членка, така че да защитим правото си да определяме вида и равнището на данъчното облагане, за да запазим плоския данък и да се предпазим от общо вдигане на данъчните ставки и когато се гласува за присъединяване на нови страни-членки.

18. Ще продължим да подкрепяме Украйна срещу руската агресия. България ще работи за продължаване и засилване на европейската помощ за Украйна с голямото мнозинство от страните членки, в особено близка координация с фронтовите държави като Полша, Румъния, балтийските и скандинавските страни.

20. Ще подкрепяме разширяването на ЕС към Западните Балкани при изпълнение на критериите, уважение към договореностите и защита на националния интерес на България. България гласува „за“ започване на преговорите на ЕС с Република Северна Македония при условие българите да бъдат включени в нейната конституцията — България не поставя други условия на Република Северна Македония за започване на преговорите.

Конкурентна икономика, технологии и качествени работни места

3.

Ще работим за силна и конкурентна икономика, която премахва бариерите пред растежа и дава преимущество на иновациите и свободната инициатива.

Силна България се изгражда чрез създаване на богатство посредством труда на свободните хора. Просперитетът идва от честната конкуренция, предприемаческия дух, инвестициите и развитието на науката.

Нашата цел е държавата да създава честни правила и по-добра среда за инвестиции и условия българските предприятия да растат, да внедряват технологии и да се състезават успешно на европейските и световните пазари. България трябва да бъде най-бързо растящата икономика в еврозоната, което означава и интензивен ръст на доходите.

Просперитетът трябва да идва не близостта до властта, а от свободата да създаваш, инвестираш и се развиваш в честна и предвидима среда. Българската икономика трябва да се опре на производителност, технологии, предприемачество и силни български предприятия, а не на политически разпределяни преимущества.

3.

Ще работим България да отстоява в Европа политики за рязко намаляване на регулаторната тежест, за по-пълнен единен пазар в услугите, цифровата икономика, енергетиката и телекомуникациите и за по-добър достъп на фирмите до капитал. Българските предприятия не трябва да бъдат притискани едновременно от вътрешна бюрокрация и от европейска фрагментация. Нужна е Европа, в която растежът е по-лесен, инвестициите са по-бързи, а иновациите стигат по-лесно до пазара.

Ще подкрепяме малките, средните и стартиращите предприятия, достъпа им до капитал и излизането им на външни пазари. Ще ускорим трансфера на технологии между университети, научни организации и бизнес, ще насърчаваме развойната дейност и ще увеличаваме инвестициите в научни изследвания и иновации.

България трябва да използва изкуствения интелект, данните и цифровите технологии, за да развива отрасли с висока добавена стойност, а не да остане евтин изпълнител на чужди решения. За нас това означава и още нещо: Европа не трябва само да регулира новите технологии, а да ги създава, развива и мащабира. България трябва да се бори за място в европейските вериги на иновации — в изкуствения интелект, цифровата инфраструктура, чистите технологии, киберсигурността и индустриите с висока добавена стойност. Технологичният суверенитет на Европа е и български интерес.

Ще насърчаваме цифровизирането на икономика-

3.

та и публичния сектор. Ще инвестираме в цифрова свързаност, умения, киберустойчивост и модерна инфраструктура, за да може българският бизнес да бъде конкурентен на европейските и глобалните пазари. Европа е важна за това развитие с общия пазар, източник е на капитал, технологии и правила на честната конкуренция, но реформите, които превръщат тези възможности в реален растеж, са наша национална отговорност.

Силна България в силна Европа означава да използваме пълноценно общия европейски пазар, европейския капитал, научните мрежи и технологичните партньорства.

Ще работим за европейски политики за конкурентоспособност, които защитават съществуващите работни места и социални стандарти от нелоялна конкуренция и социален дъмпинг, но едновременно улесняват предприемачеството. Ще настояваме за системна проверка на въздействието върху конкурентоспособността на всяка нова европейска инициатива.

Ще работим за истински единен пазар — с по-малко бариери пред услугите, повече цифровизация, по-хармонизирани правила, по-дълбок енергиен и телекомуникационен пазар и силен цифров единен пазар без свръхрегулация и с технологично неутрален подход. Ще подкрепяме по-бърза интеграция на капиталовите пазари в ЕС, така че българските МСП и инвеститори да имат по-добър достъп до финансиране и инвестиционни възможности.

Ще работим за обща изследователска екосистема,

3.

която да обедини ресурси и експертиза за етично и ориентирано към човека развитие на ИИ. Ще подкрепяме разгръщането на европейска цифрова инфраструктура във всички региони, защото не може да има силна икономика без цифрова свързаност.

Ще работим за защита на основните права в цифровия свят чрез прилагането на правилата за цифровите пазари и цифровите услуги, за да бъде интернет по-безопасен, по-прозрачен и по-справедлив. Ще настояваме етичните стандарти за изкуствения интелект да вървят ръка за ръка с насърчаването на иновациите и създаването на качествени работни места.

Силна България в силна Европа означава да превърнем модернизацията в измерим икономически резултат – повече производство, повече инженери, повече високотехнологични инвестиции, повече български компании в европейските вериги на стойност и повече качествени работни места в цялата страна.

МЕРКИ:

1. Ще наваксаме изоставането в реализацията на реформите и инвестициите от Националния план за възстановяване и устойчивост, насочени към цифровата трансформация, икономическата и институционална устойчивост.
2. Ще ограничим рязко бюрократичната и регулаторна тежест и ще въведем по-лесно и цифрово административно обслужване на бизнеса.
3. Ще използваме регулаторни лаборатории за нови решения във финтех, енергетиката, здравните технологии, мобилността и изкуствения интелект.
4. Ще поддържаме ниска и предвидима данъчна тежест, стабилни публични финанси и бюджетен дефицит до 3% с тенденция към балансиран бюджет, така че фискалната стабилност да остане конкурентно предимство на страната.
5. Ще намалим данъка за едноличните търговци на 10%.
6. Ще подкрепим по-висок праг за регистрация по ДДС от 85 000 евро за облекчаване на малкия бизнес и изсветляване на икономиката.
7. Ще въведем, в рамките на няколко години, нулева ставка за реинвестираната печалба в машини и оборудване и ще признаем средствата за развойна дейност в двоен размер за данъчни цели, за да насърчим технологичното обновление и внедряването на знания.

8. Размерът на максималния осигурителен доход ще се променя само след въвеждането на ясен и предвидим механизъм, разработен съвместно с бизнеса. Същият подход ще бъде използван и при приемането на механизъм за определяне на минималната работна заплата.

10. Ще насърчим развитието на капиталовия пазар в България като привлечем стратегически инвеститор за Българската фондова борса, с предпочитание към европейска борса с опит в развитие на капиталовия пазар.

12. Ще подготвим българската администрация и бизнеса за прилагане на европейския портфейл за цифрова самоличност, така че фирмите да могат да подписват, съхраняват и обменят проверени документи изцяло дигитално в целия ЕС.

9. Ще подобрим събираемостта и ще изсветляваме икономиката без нови тежести върху добросъвестните данъкоплатци, включително чрез по-добри правила срещу нелоялната конкуренция, сивите практики и изкривяването на пазара. Ще прекратим тормоза на администрацията над малките фирми.

11. Ще приватизираме миноритарни дялове от държавни предприятия в енергетиката с цел привличане на капитали и създаване на повече прозрачност в управлението.

13. Ще използваме новите европейски възможности за въвеждане на критерии за устойчивост, устойчиви вериги на доставки и европейска добавена стойност при обществените поръчки в стратегически сектори, без да нарушаваме правилата на единния пазар.

14. Ще прилагаме многогодишно програмно бюджетиране на капиталовите разходи и ще разширим прозрачността на публичните плащания, включително чрез СЕБРА и включване на по-широк кръг публични субекти в реално видим публичен поток на плащанията.

16. Ще увеличим трайно инвестициите в научноизследователска и развойна дейност към 2% от БВП и ще създадем фонд за развитие на Индустрия 4.0 към Националния иновационен фонд, насочен към цифровизация, автоматизация, роботизация и внедряване на ИИ в производството и услугите.

18. Ще развиваме българския облак за отворена наука и ще подготвим българските изследователи и компании да използват европейските пространства за данни, научни инфраструктури и изчислителни капацитети за разработка и внедряване на иновации.

15. Ще подкрепяме малките, средните и стартиращите предприятия чрез по-добър достъп до капитал, иновационни ваучери, административна подкрепа в регионите и специални инструменти за фирми във фаза на растеж, така че израстването да не бъде наказвано с регулаторен скок.

17. Ще подкрепим изграждането на офиси за технологичен трансфер към водещите университети за по-добро комерсиализиране на резултатите от научните изследвания.

19. Ще ускорим цифровизацията на икономиката и публичния сектор — електронно правосъдие, електронно здравеопазване, цифрово устройствено планиране, цифровизация на културното наследство, цифрови кадастрални и разрешителни процеси.

20. Ще инвестираме в цифрова свързаност, 5G и 6G, киберустойчивост, мрежи с много голям капацитет и нови технологични капацитети, така че българският бизнес да бъде конкурентен на европейските и глобалните пазари.

21. Ще работим България да се възползва пълноценно от Плана за действие „Континент на ИИ“, от европейските фабрики и гигафабрики за изкуствен интелект, от общите европейски пространства на данни и от стимулите за високотехнологичните компании, така че у нас да се разработват и внедряват собствени решения, а не само да се потребяват чужди технологии.

23. Ще отворим повече висококачествени публични данни за икономиката, науката и ИИ, ще създадем закони и технически правила за безопасното им използване и практическо използване на данните от бизнеса и университетите.

25. Ще настояваме всяка нова европейска инициатива да минава през ясна проверка за въздействие върху конкурентоспособността, МСП и иновациите, а опростяването на правилата да се измерва с реален ефект върху разходите за спазване.

22. Ще подкрепим развитието на инфраструктура и партньорства за привличане на големи инвестиции в изкуствен интелект и свързани изчислителни мощности.

24. Ще подкрепим по-дълбок единен пазар в услугите, телекомуникациите, енергетиката и цифровите услуги, както и по-бърза интеграция на капиталовите пазари, така че българските МСП и инвеститори да имат по-добър достъп до финансиране и инвестиционни възможности.

26. Ще развиваме национални и регионални клъстери в тематичните области на Иновационната стратегия за интелигентна специализация — информатика и ИКТ, мехатроника и микроелектроника, биотехнологии и здравословен живот, нови технологии в креативните индустрии и чисти технологии.

27. Ще поддържаме и предоставяме публично актуална информация за индустриални терени, инфраструктура, научни и технологични центрове и наличен трудов ресурс по региони.

28. Ще въведем бързи и прозрачни процедури за стратегически индустриални и високотехнологични инвестиции с фиксирани срокове и централизирано административно обслужване.

30. Ще създадем ефективен консултативен механизъм за подкрепа на конкурентоспособността, който да обединява държавата, индустрията, университетите и инвеститорите и предлага мерки за повишаване на производителността и технологичното ниво на икономиката.

32. Ще улесним процедурите за привличане на висококвалифицирани работници и специалисти от трети държави чрез цифровизирани разрешителни, по-бързи административни процедури и по-добри условия за интеграция.

34. Ще инвестираме в цифрова свързаност, мрежи с много голям капацитет, киберустойчивост и съвременна технологична инфраструктура, защото без цифрова свързаност няма силна икономика.

29. Ще развием мрежа от индустриални зони и технологични паркове, насочени към производства с висока добавена стойност и към привличане на стратегически инвеститори.

31. Ще насърчаваме развитието на производства с потенциал за бърз ръст и висока добавена стойност – машиностроене, електроника, автоматизация, роботика, цифрови технологии, отбранителни и други производства с двойна употреба.

33. Ще цифровизираме икономиката и публичния сектор – от електронното правосъдие и електронното здравеопазване до устройственото планиране, културното наследство и транспортните системи.

35. Ще работим България да се позиционира като регионален център за изкуствен интелект, високотехнологични изчисления и обработка на данни.

36. Ще насърчаваме развитието на роботиката, автоматизацията и внедряването на индустриален софтуер, сензорни системи и автоматизирани производствени решения в българските предприятия.

38. Ще ускорим трансфера на технологии между университети, научни организации и предприятия и ще изградим устойчиви механизми за комерсиализация на научните резултати.

40. Ще подкрепим създаването на български капацитет за производство на дронове, антидронов системи, сензори, софтуер за автономни системи и други високотехнологични решения за сигурност и отбрана.

42. Ще приоритизираме подготовката на инженери, техници, програмисти и специалисти по електроника, роботика и индустриален дизайн.

44. Ще създадем устойчив механизъм за участие на бизнеса в определянето на потребностите от кадри и в актуализирането на учебните програми.

37. Ще изградим съвместни програми между университети, научни организации и бизнес за развитие на изкуствен интелект, роботика, автоматизация, вградени системи и други дълбоки технологии.

39. Ще създадем връзката между индустрията, науката и отбранителните способности на държавата чрез програми за развитие на технологии с двойна употреба.

41. Ще използваме публични поръчки и иновационни инструменти, за да стимулираме български компании да разработват продукти за нуждите на армията, сигурността и гражданската защита.

43. Ще подкрепим специални програми за инженерно образование и по-тясна връзка между техническите университети, професионалните гимназии и индустрията.

45. Ще насърчаваме стажове, индустриални практики, съвместни лаборатории и приложни изследвания между училища, университети и предприятия.

47. Ще създаваме регионални вериги между индустриални зони, професионално образование, логистика и местни доставчици, така че инвестициите да оставят повече стойност в регионите.

49. Ще използваме приемането на еврото и участието в единния пазар като инструмент за по-дълбока икономическа трансформация, по-високо доверие, по-ниски транзакционни разходи и по-добра инвестиционна среда.

50. Ще положим всички усилия България да се присъедини към ОИСР.

46. Ще насочим специални програми към микро-, малките и средните предприятия в изоставащите региони за повишаване на управленския капацитет, внедряване на технологии и излизане на външни пазари.

48. Ще подкрепяме и ще умножаваме модели като INSAIT и EXPLORER, които свързват университетското образование, научните изследвания и високотехнологичната индустрия — пример, че младите българи могат да получат тук образование, практика, международна среда и перспектива, без да бъдат принуждавани да търсят бъдещето си в чужбина.

4.

Човешки капитал, образование, здраве и демографски предизвикателства

Най-ценният капитал на България са хората. Затова модернизацията на страната не може да се измерва само с макроикономически показатели, а с това дали младите виждат бъдещето си тук, дали семейства могат спокойно да отглеждат децата си, дали възрастните живеят достойно и дали талантът намира поле за развитие в собствената си държава.

Ще поставим силен фокус върху качеството на образованието — от ранното детско развитие до ученето през целия живот. Ще разширяваме възможностите за дуално обучение, ще стимулираме студентските стажове, ще подкрепяме съвместни програми между университети и бизнеса и ще инвестираме в преквалификация и допълнителна квалификация според нуждите на пазара на труда. Ще работим за преодоляване на изоставането в усвояването на дигитални умения, развиване на критическо мислене и медийна грамотност, по-добра връзка между образованието и реалната икономика.

Силна България в силна Европа означава и да използваме общите европейски инструменти в полза на хората. Ще работим за силно европейско образователно пространство, за по-последователно признаване на професионалните и образователните квалификации,

4.

за по-широк достъп на български ученици и студенти до възможности да учат, стажуват и се развиват в Европа, без да късат връзката си с България.

Ще настояваме за подкрепа на изследователските мрежи, обмена на научни данни и общоевропейски изчислителни и научни капацитети, за да може българската наука да бъде част от големите научни пробиви. Ще подкрепяме стимули за разработване на лекарства за редки и детски заболявания и европейска мрежа за педиатрични клинични изпитвания, защото достъпът до най-доброто лечение не трябва да зависи от това в коя държава живееш.

Ще гарантираме достъпно и качествено здравеопазване с повече профилактика, по-добро спешно лечение, силен фокус върху предотвратимата смъртност, електронно здравеопазване, телемедицина и по-добро териториално разпределение на медицинските специалисти. Ще предприемем целенасочени мерки за осигуряване на медицински сестри, за повишаване на качеството на грижата и за развитие на нови технологии в здравния сектор, както и за защита и задържане на младите лекари чрез решения, подкрепящи професионалното им развитие.

Ще подкрепяме истински Европейски здравен съюз, който да отговаря на трансгранични заплахи, да предотвратява недостига на лекарства и медицински изделия, да засилва устойчивостта на здравните системи и да стимулира създаването на реално европейско пространство на здравни данни, което да подобрява профилактиката, изследванията и качеството на лечението.

4.

Демографската криза изисква не закланания, а последователна политика. Ще защитаваме българските семейства с политики, които дават възможност на родителите да намират баланс между професионалната кариера и семейните задължения и гарантират, че децата получават време, грижа и развитие. Ще подкрепяме най-уязвимите, хората с увреждания, възрастните хора и онези, които се грижат за тях. Ще работим за силни услуги в общността, за достъпно психично здраве, за достойно остаряване и за политики, които свързват икономическия растеж със социалната защита.

Ще развиваме устойчиви политики за връщане и задържане на българите в страната, ще изграждаме връзки с общностите ни в чужбина и ще създаваме реални перспективи за младите хора да учат, работят и създават семейства в България.

Ще отстояваме и политика, в която културата, творческите индустрии и историческата памет са част от модернизацията. България трябва да участва активно в европейските културни мрежи, цифровите музеи и общите проекти за достъп до културно наследство, защото силната идентичност е увереност да споделяш своето в общото европейско пространство.

Силна България в силна Европа означава да инвестираме в знанието, здравето, грижата и социалната устойчивост като едно общо поле на национална сигурност и дългосрочна конкурентоспособност — така, че всеки човек да има шанс за достоен живот, развитие и реализация в България.

МЕРКИ:

- 1.** Ще изграждаме образователна система, която развива децата като грамотни, мислещи, устойчиви, пълноценни и щастливи хора, способни да се адаптират в свят на бързи промени.
- 2.** Ще работим за преодоляване на изоставането в цифровите умения, за развиване на критическо мислене и за по-добра връзка между образованието, науката и реалната икономика, включително с повече практика, предприемачество и технологична култура.
- 3.** Ще поставим силен фокус върху качеството на образованието — от ранното детско развитие до ученето през целия живот, с ясни цели за базови умения, цифрова грамотност, STEM компетентности, критическо мислене и гражданска култура.
- 4.** Ще разширим възможностите за дуално обучение в професионалното образование и ще съфинансираме програми за преквалификация и допълнителна квалификация според нуждите на бизнеса, регионите и технологичната трансформация.
- 5.** Ще осъществяваме целенасочена подкрепа за деца над 3-годишна възраст, концентрирана в предучилищния етап, както и продължаваща подкрепа в началния етап на училищната система, за да се гарантира овладяване на българския език и да се предотврати изоставането и отпадането от образователната система на деца, които не го владеят достатъчно добре или чийто майчин език не е български.

6. Ще олекотим учебното съдържание и ще преместим фокуса към разбиране, приложение, междупредметни връзки и учене чрез преживяване.

8. Ще подготвим училището за ерата на изкуствения интелект – учениците и учителите да умеят да използват новите технологии с разбиране и да ги прилагат отговорно.

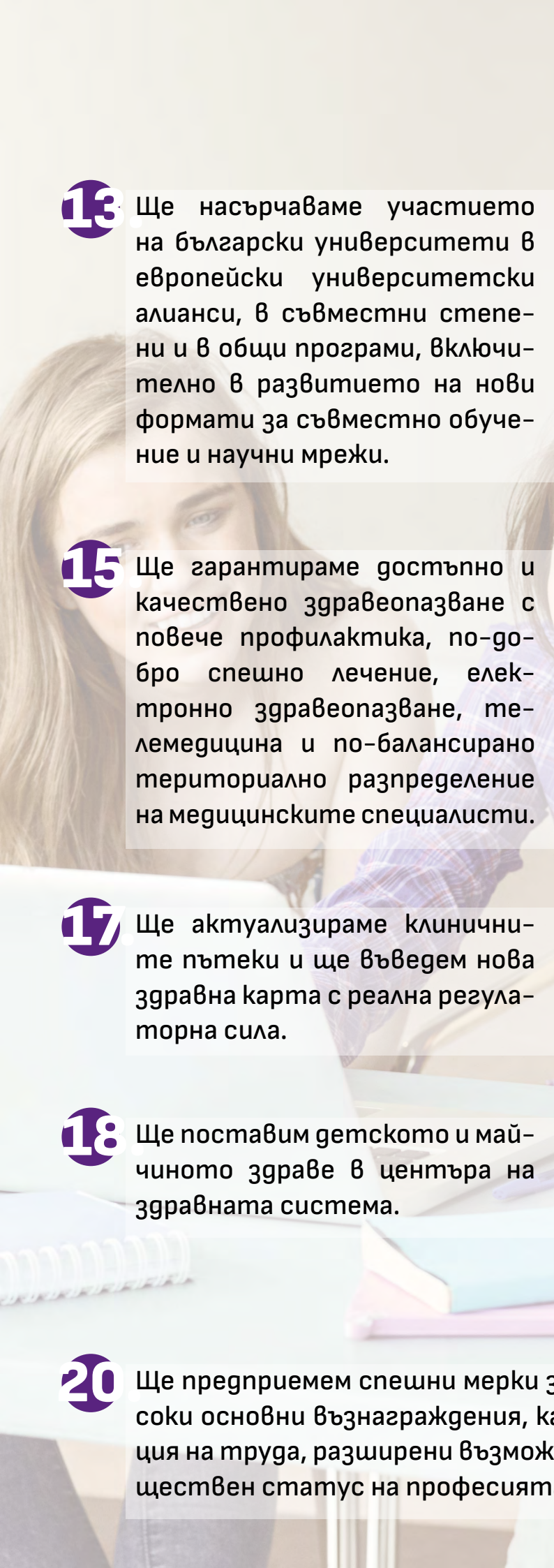
10. В професионалното и висшето образование ще надградим финансирането според качеството на обучението, реализацията на завършилите и връзката с икономиката чрез ясни индикатори, многогодишни споразумения за резултати и публична отчетност.

11. Ще създадем програма за съфинансиране на студентски стажове и ще насърчаваме съвместни програми между висшите училища и бизнеса, включително чрез лаборатории, пилотни производства, живи лаборатории и приложни изследвания.

7. Ще подкрепим учителите с по-силна методическа подкрепа, перспектива за професионално развитие и по-добра подготовка за новите предизвикателства в класната стая.

9. Ще обвържем по-голям дял от финансирането в образованието с доказано качество, напредък и обществен ефект, а не само с брой ученици и студенти. Това означава ресурсът да следва добавената стойност на училището – напредъка на децата спрямо началното им ниво, резултатите от външната оценка, задържането в системата и работата с ученици от уязвими групи – така че добрите резултати да се насърчават, а изоставащите училища да получават целева подкрепа за подобрене.

12. Ще подкрепим включването на България в европейските академии за умения, в Пакта за умения и в инициативите за преносимост на уменията, така че българските работещи и работодатели да имат достъп до най-съвременни формати за обучение.

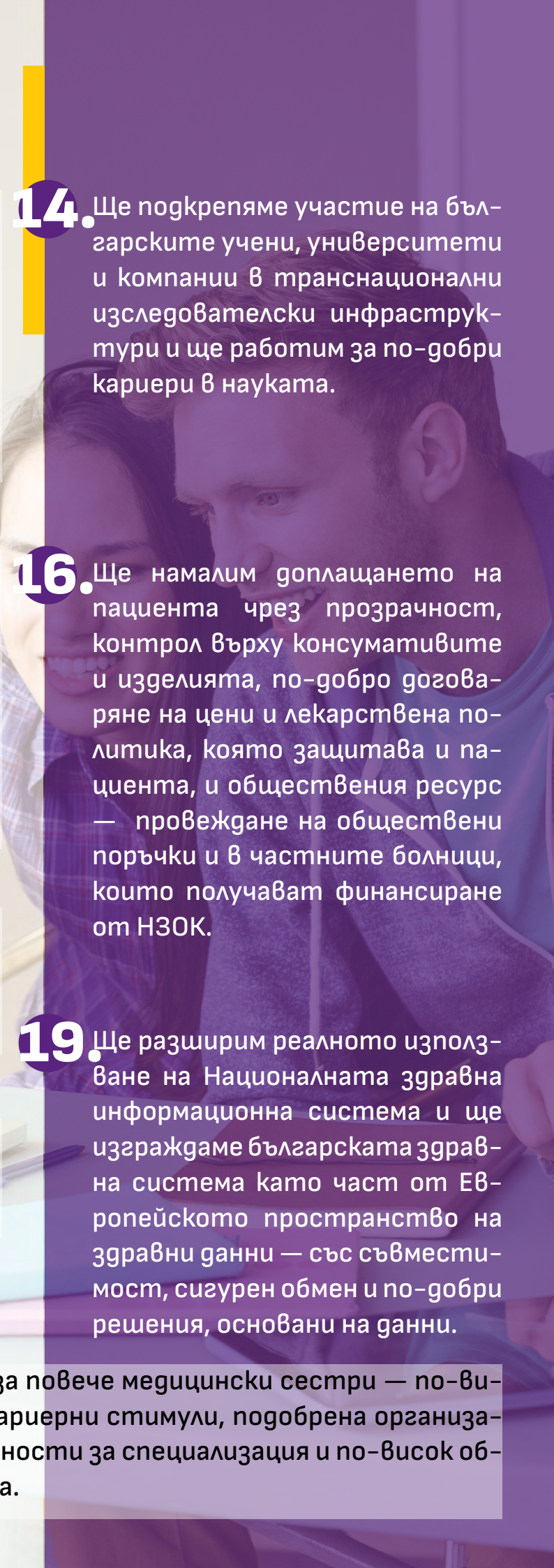
13. Ще насърчаваме участието на български университети в европейски университетски алианси, в съвместни степени и в общи програми, включително в развитието на нови формати за съвместно обучение и научни мрежи.

15. Ще гарантираме достъпно и качествено здравеопазване с повече профилактика, по-добро спешно лечение, електронно здравеопазване, телемедицина и по-балансирано териториално разпределение на медицинските специалисти.

17. Ще актуализираме клиничните пътеки и ще въведем нова здравна карта с реална регулаторна сила.

18. Ще поставим детското и майчиното здраве в центъра на здравната система.

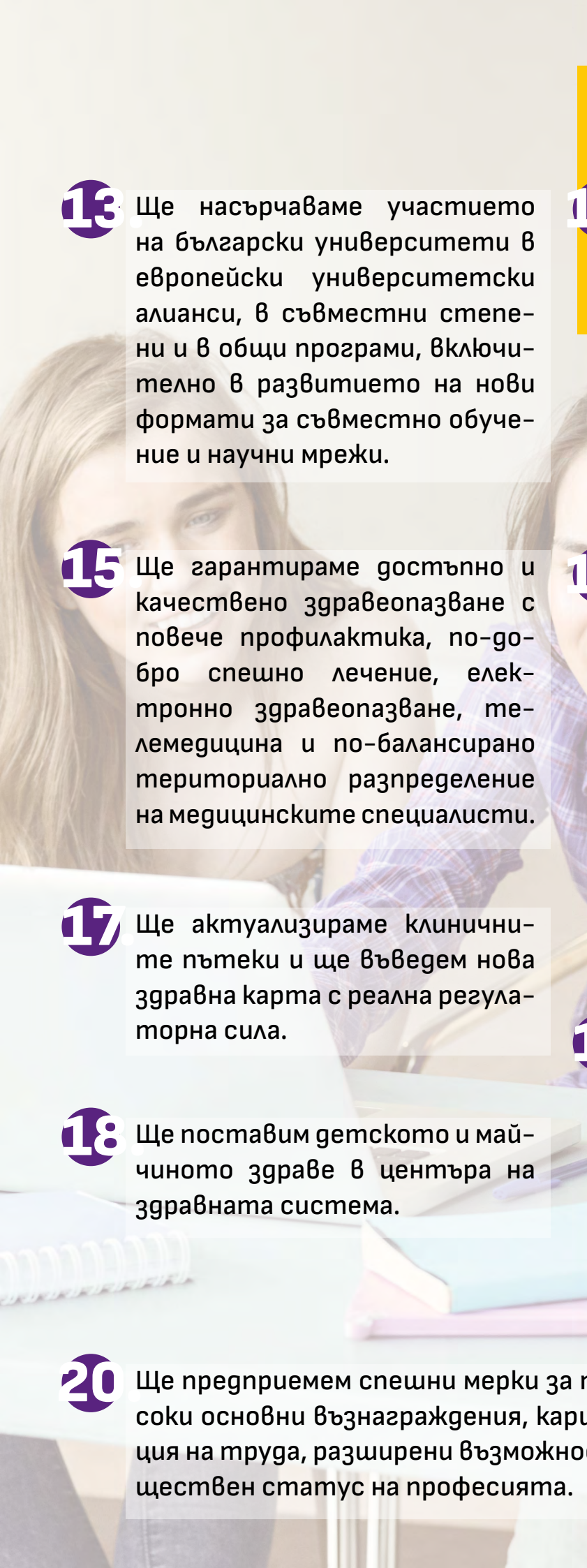
20. Ще предприемем спешни мерки за повече медицински сестри — по-високи основни възнаграждения, кариерни стимули, подобрена организация на труда, разширени възможности за специализация и по-висок обществен статус на професията.

14. Ще подкрепяме участие на българските учени, университети и компании в транснационални изследователски инфраструктури и ще работим за по-добри кариери в науката.

16. Ще намалим доплащането на пациента чрез прозрачност, контрол върху консумативите и изделията, по-добро договаряне на цени и лекарствена политика, която защитава и пациента, и обществения ресурс — провеждане на обществени поръчки и в частните болници, които получават финансиране от НЗОК.

19. Ще разширим реалното използване на Националната здравна информационна система и ще изграждаме българската здравна система като част от Европейското пространство на здравни данни — със съвместимост, сигурен обмен и по-добри решения, основани на данни.

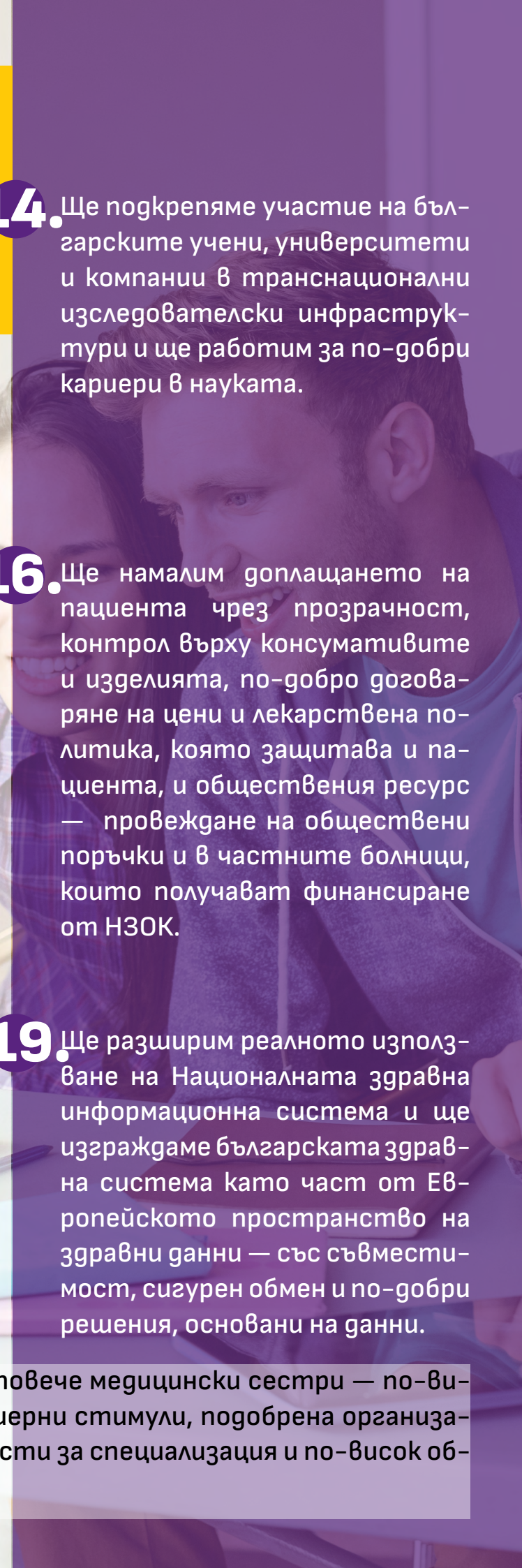
13. Ще насърчаваме участието на български университети в европейски университетски алианси, в съвместни степени и в общи програми, включително в развитието на нови формати за съвместно обучение и научни мрежи.

15. Ще гарантираме достъпно и качествено здравеопазване с повече профилактика, по-добро спешно лечение, електронно здравеопазване, телемедицина и по-балансирано териториално разпределение на медицинските специалисти.

17. Ще актуализираме клиничните пътеки и ще въведем нова здравна карта с реална регулаторна сила.

18. Ще поставим детското и майчиното здраве в центъра на здравната система.

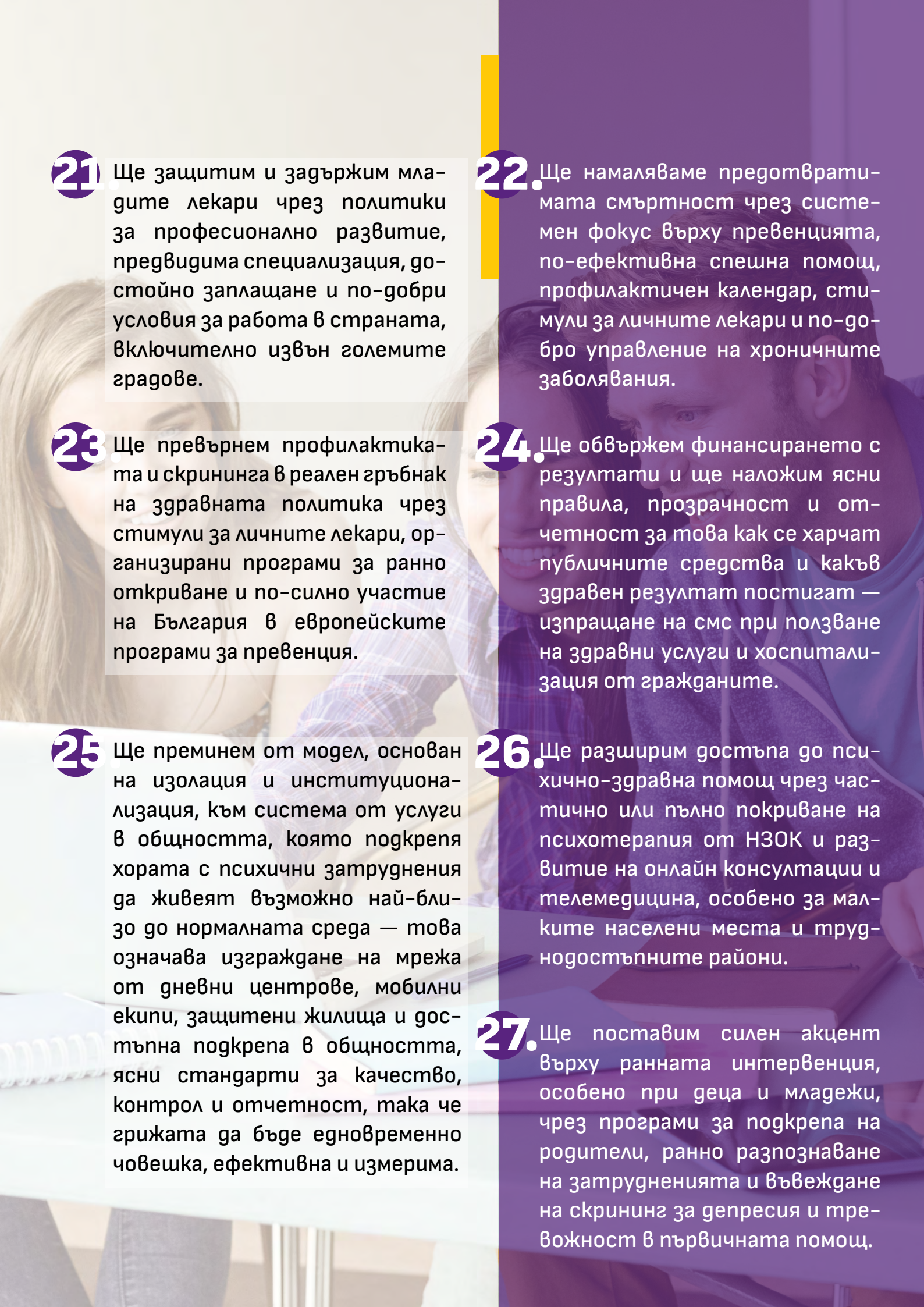
20. Ще предприемем спешни мерки за повече медицински сестри — по-високи основни възнаграждения, кариерни стимули, подобрена организация на труда, разширени възможности за специализация и по-висок обществен статус на професията.

14. Ще подкрепяме участие на българските учени, университети и компании в транснационални изследователски инфраструктури и ще работим за по-добри кариери в науката.

16. Ще намалим доплащането на пациента чрез прозрачност, контрол върху консумативите и изделията, по-добро договаряне на цени и лекарствена политика, която защитава и пациента, и обществения ресурс — провеждане на обществени поръчки и в частните болници, които получават финансиране от НЗОК.

19. Ще разширим реалното използване на Националната здравна информационна система и ще изграждаме българската здравна система като част от Европейското пространство на здравни данни — със съвместимост, сигурен обмен и по-добри решения, основани на данни.

21. Ще защитим и загържим младите лекари чрез политики за професионално развитие, предвидима специализация, достойно заплащане и по-добри условия за работа в страната, включително извън големите градове.

23. Ще превърнем профилактиката и скрининга в реален гръбнак на здравната политика чрез стимули за личните лекари, организирани програми за ранно откриване и по-силно участие на България в европейските програми за превенция.

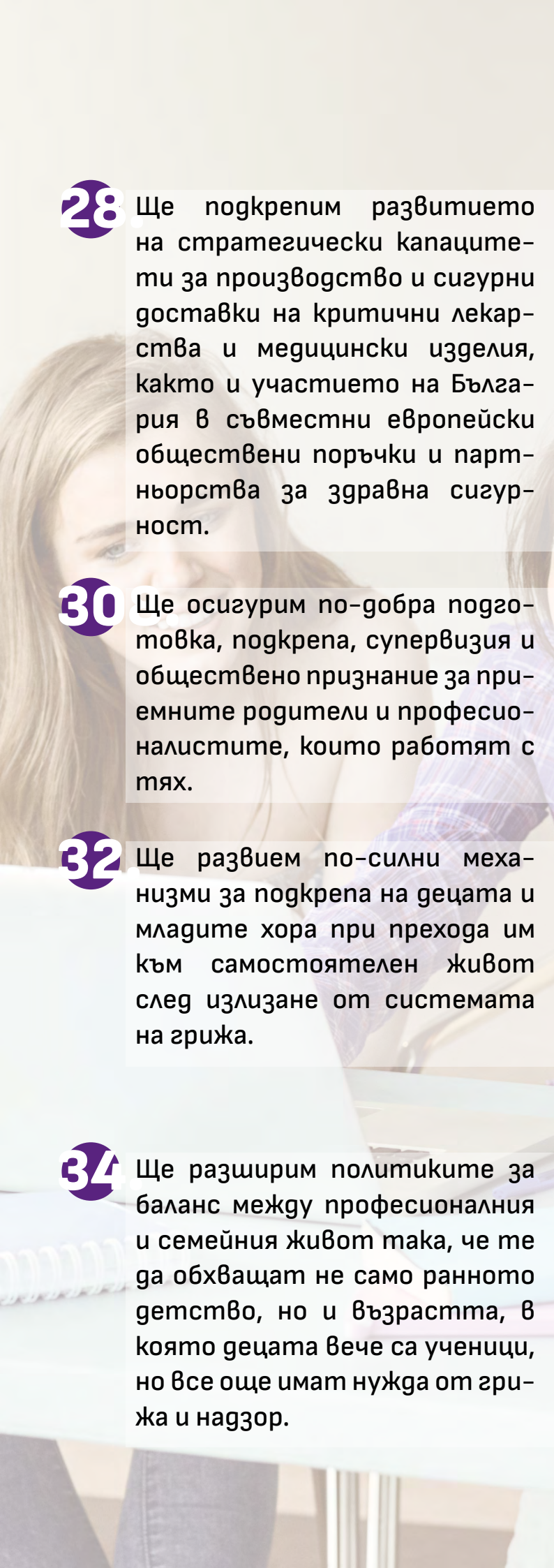
25. Ще преминем от модел, основан на изолация и институционализация, към система от услуги в общността, която подкрепя хората с психични затруднения да живеят възможно най-близо до нормалната среда — това означава изграждане на мрежа от дневни центрове, мобилни екипи, защитени жилища и достъпна подкрепа в общността, ясни стандарти за качество, контрол и отчетност, така че грижата да бъде едновременно човешка, ефективна и измерима.

22. Ще намаляваме предотвратимата смъртност чрез системен фокус върху превенцията, по-ефективна спешна помощ, профилактичен календар, стимули за личните лекари и по-добро управление на хроничните заболявания.

24. Ще обвържем финансирането с резултати и ще наложим ясни правила, прозрачност и отчетност за това как се харчат публичните средства и какъв здравен резултат постигат — изпращане на смс при ползване на здравни услуги и хоспитализация от гражданите.

26. Ще разширим достъпа до психично-здравна помощ чрез частично или пълно покриване на психотерапия от НЗОК и развитие на онлайн консултации и телемедицина, особено за малките населени места и трудностъпните райони.

27. Ще поставим силен акцент върху ранната интервенция, особено при деца и младежи, чрез програми за подкрепа на родители, ранно разпознаване на затрудненията и въвеждане на скрининг за депресия и тревожност в първичната помощ.

28. Ще подкрепим развитието на стратегически капацитети за производство и сигурни доставки на критични лекарства и медицински изделия, както и участието на България в съвместни европейски обществени поръчки и партньорства за здравна сигурност.

30. Ще осигурим по-добра подготовка, подкрепа, супервизия и обществено признание за приемните родители и професионалистите, които работят с тях.

32. Ще развием по-силни механизми за подкрепа на децата и младите хора при прехода им към самостоятелен живот след излизане от системата на грижа.

34. Ще разширим политиките за баланс между професионалния и семейния живот така, че те да обхващат не само ранното детство, но и възрастта, в която децата вече са ученици, но все още имат нужда от грижа и надзор.

29. Ще насърчаваме клиничните изпитвания, биотехнологичните иновации, здравните технологии и научните партньорства между болници, университети и компании, така че България да участва по-активно в европейските здравни иновации.

31. Ще насърчим специализираната приемна грижа за деца с увреждания, деца жертви на насилие, трафик и тежки семейни кризи.

33. Ще подкрепяме работещите родители, ранното детско развитие, репродуктивното здраве, гъвкавите форми на заетост и баланса между професионалната реализация и семейния живот.

35. Ще подкрепим семейства, които едновременно се грижат за деца и за възрастни родители, чрез по-гъвкави трудови режими и по-добър достъп до услуги.

36. Ще разширим услугите в общността за деца и възрастни с увреждания и ще намалим зависимостта от институционални форми на грижа.

37. Ще развием повече услуги за рехабилитация, терапия, дневна подкрепа и отгих за близките, които полагат грижи.

39. Ще провеждаме активни политики на пазара на труда за включване на неработещи млади хора, за намаляване на регионалните различия и за интеграция на уязвими групи, включително чрез местни партньорства и регионални мерки.

41. Ще укрепим младежкото участие чрез правно признание на ролята на младежките съвети и консултативните младежки структури на местно и национално ниво, с гаранции за независимост, представителност и устойчиво публично финансиране.

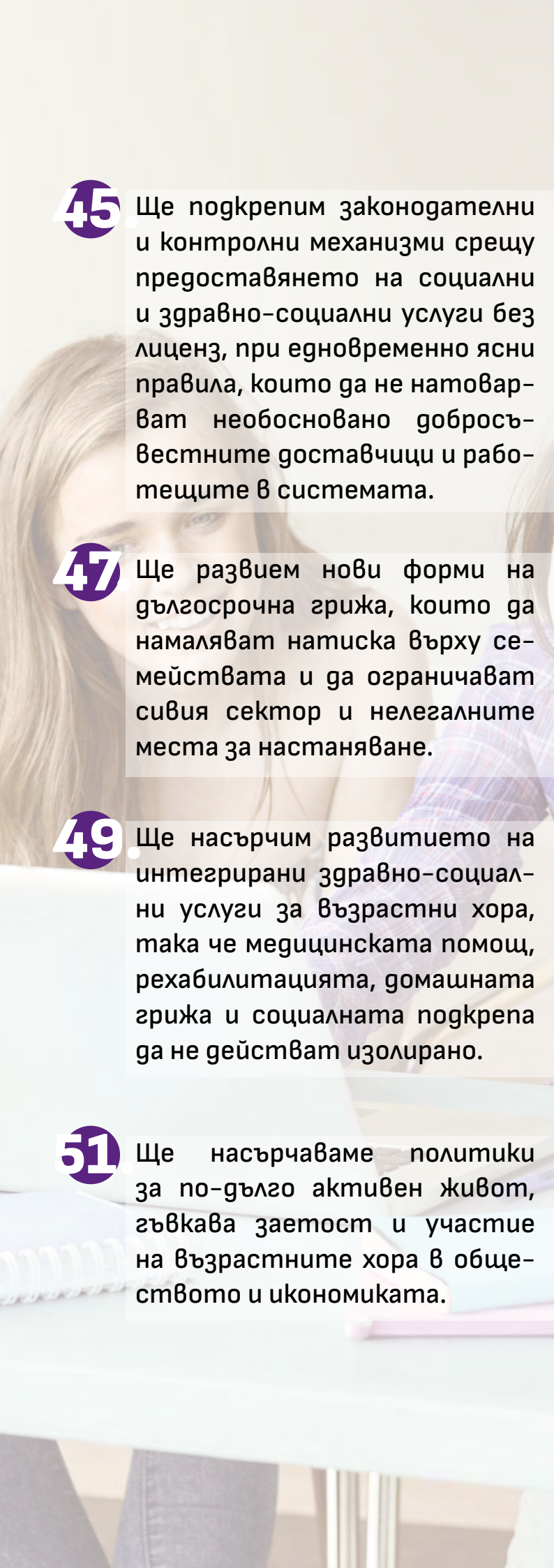
43. Ще подкрепим местните младежки политики чрез стандарти, инструменти и финансиране за общините, така че всяка област да има реален достъп до младежка инфраструктура, младежки работници и пространства за участие.

38. Ще поставим специален фокус върху семействата, които се грижат за деца и възрастни с тежки увреждания, чрез по-добро съчетаване на доходна подкрепа, услуги и достъп до професионална помощ.

40. Ще подкрепим цялостна нормативна рамка за младежката работа в България и ще гарантираме устойчив статут на младежките центрове като постоянни местни структури за подкрепа на младите хора с дългосрочно присъствие във всички региони на страната — не като временни проекти, зависими от външно финансиране.

42. Ще насърчаваме държавните и общинските институции да включват младите хора в ранните етапи на формулиране на политики, а не само в символични консултации след взети решения.

44. Ще повишим изискванията за качество, професионална подготовка и контрол в социалните услуги, така че системата да защитава уязвимите и да не допуска злоупотреби и институционално унижение.

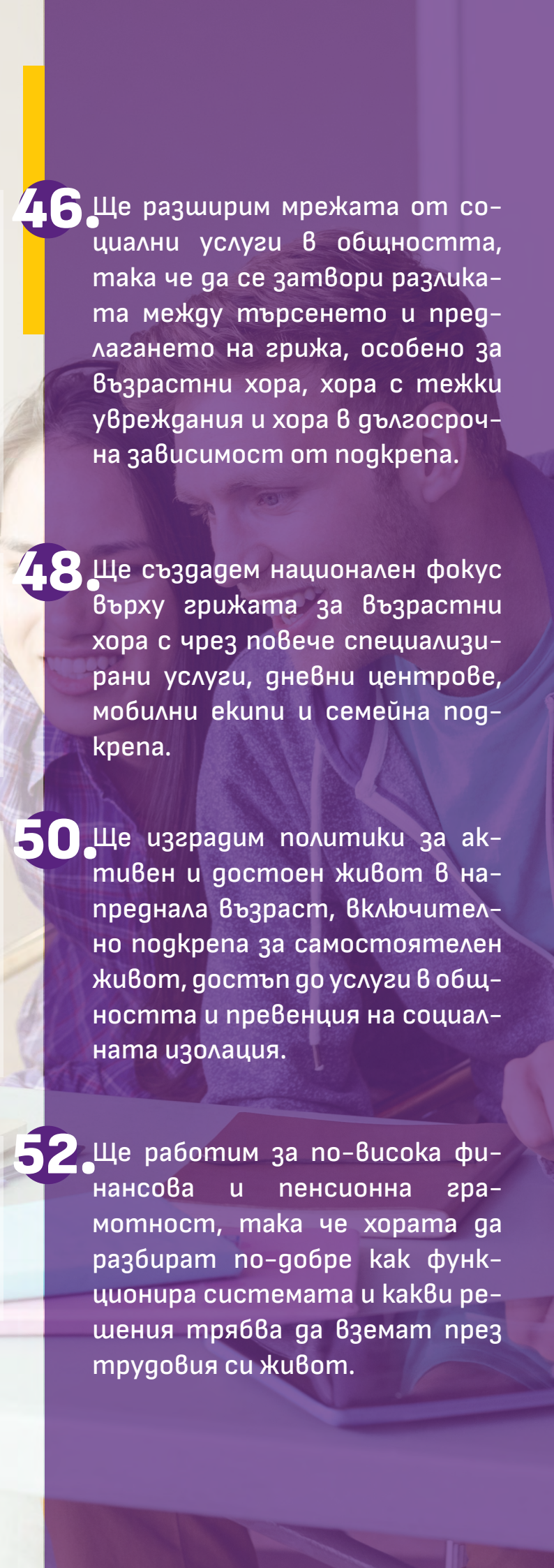

45. Ще подкрепим законодателни и контролни механизми срещу предоставянето на социални и здравно-социални услуги без лиценз, при едновременно ясни правила, които да не натоварват необосновано добросъвестните доставчици и работещите в системата.

47. Ще развием нови форми на дългосрочна грижа, които да намаляват натиска върху семействата и да ограничават сивия сектор и нелегалните места за настаняване.

49. Ще насърчим развитието на интегрирани здравно-социални услуги за възрастни хора, така че медицинската помощ, рехабилитацията, домашната грижа и социалната подкрепа да не действат изолирано.

51. Ще насърчаваме политики за по-дълго активен живот, гъвкава заетост и участие на възрастните хора в обществото и икономиката.

46. Ще разширим мрежата от социални услуги в общността, така че да се затвори разликата между търсенето и предлагането на грижа, особено за възрастни хора, хора с тежки увреждания и хора в дългосрочна зависимост от подкрепа.

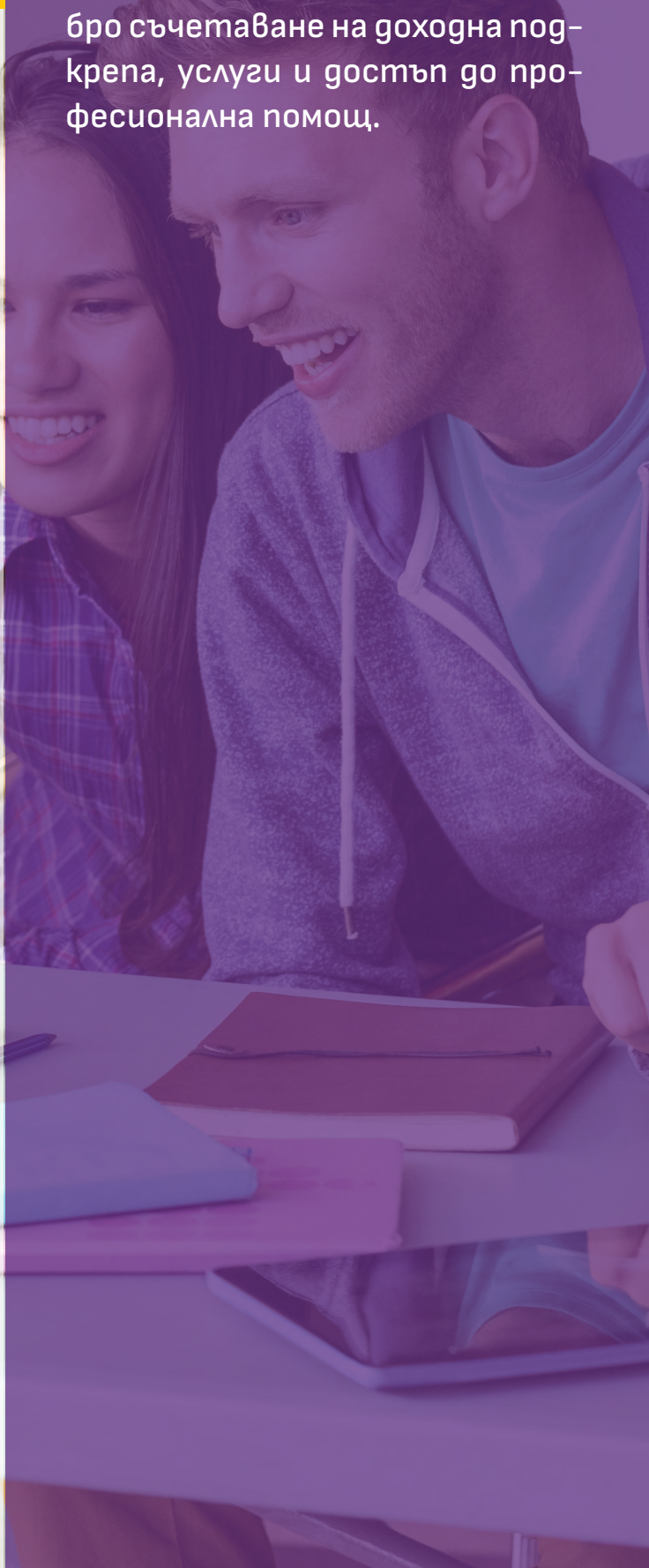
48. Ще създадем национален фокус върху грижата за възрастни хора с чрез повече специализирани услуги, дневни центрове, мобилни екипи и семейна подкрепа.

50. Ще изградим политики за активен и достоен живот в напреднала възраст, включително подкрепа за самостоятелен живот, достъп до услуги в общността и превенция на социалната изолация.

52. Ще работим за по-висока финансова и пенсионна грамотност, така че хората да разбират по-добре как функционира системата и какви решения трябва да вземат през трудовия си живот.

37. Ще развием повече услуги за рехабилитация, терапия, дневна подкрепа и отгих за близките, които полагат грижи.

38. Ще поставим специален фокус върху семействата, които се грижат за деца и възрастни с тежки увреждания, чрез по-добро съчетаване на доходна подкрепа, услуги и достъп до професионална помощ.

Енергийна, продоволствена и водна сигурност

Енергийната сигурност е част от националната сигурност. България има нужда от чиста и достъпна енергия за индустрията и домакинствата. Това върви ръка за ръка със засилване на стратегическата автономия на Европа. Затова работим за диверсифицирани доставки на природен газ и петрол, за устойчиво развитие на възобновяемите и другите нисковъглеродни източници, за енергийна ефективност и за модерна мрежова инфраструктура. Ще премахваме пречките пред нови мощности, ще инвестираме в съхранение на енергия, интелигентни мрежи и междусистемни връзки и ще подкрепяме домакинствата и предприятията в собственото им производство и съхранение на енергия.

Силна България в силна Европа означава да работим и за истински европейски енергиен съюз и стабилен енергиен пазар, който гарантира предвидими цени и защита на потребителите. Енергийната свързаност и енергийната независимост са пряк български интерес. За България и Европа конкурентоспособността е директно свързана с цената на енергията. Силната индустрия и качествените работни места зависят от намаляване на енергийните разходи чрез по-добри мрежи, повече свързаност, повече вътрешно производство и

5.

ускорени инвестиции в енергийна инфраструктура и съхранение.

Най-евтината енергия е спестената енергия. По-ниските загуби, по-добрите сгради, по-умните мрежи и по-ефективното производство означават по-ниски сметки за домакинствата, по-силна индустрия и по-голяма устойчивост при кризи.

Климатичните промени превръщат водата в стратегически ресурс. Ще поставим фокус върху решаването на проблемите с водоснабдяването, напояването и загубите по мрежата чрез реформи в управлението на водния сектор, инвестиции в язовири, резервни водоизточници, изкуствени водоеми и модерна инфраструктура. Ще свържем политиките за водата с развитието на земеделието, местната икономика и устойчивостта на регионите. На европейско ниво ще работим за общ план за използване, повторно използване, съхранение и интелигентно споделяне на водата, така че Европа да стане действително устойчива на суши и водни кризи.

Ще подкрепим конкурентно и устойчиво българско земеделие, което гарантира продоволствена сигурност на страната. Това означава защита на производителите от нелоялни практики, опростяване на административните режими, насърчаване на сдружаването, по-бързо навлизане на иновации и цифрови решения и специален фокус

5.

върху младите земеделци. За нас селското стопанство е стратегически сектор за бъдещето на България.

Ще работим и за силна обща европейска политика в подкрепа на земеделците и селските общности — с реформа на Общата селскостопанска политика с достатъчен бюджет за устойчив преход, повече технологии в селското стопанство, прецизно земеделие, роботика, по-добро управление на вредителите, подкрепа за следващите поколения земеделци и по-сигурни доставки на качествена храна на достъпни цени. Ще настояваме както България, така и Европа да защитават продоволствената си сигурност и да намалява зависимостта си от внос там, където това е стратегически важно.

МЕРКИ:

- 1.** Ще намалим търсенето на енергия чрез масови мерки за енергийна ефективност в сградите, индустрията и публичния сектор, с фокус върху домакинствата в енергийна бедност и върху секторите с най-висок потенциал за спестяване.
- 2.** Ще използваме европейските политики за достъпна енергия и „Пакта за чиста промишленост“ така, че декарбонизацията да се превърне в източник на конкурентоспособност, а не в ново бреме за индустрията и домакинствата.
- 3.** Ще поддържаме диверсифицирани доставки на природен газ и петрол и ще работим за пълно намаляване на уязвимостите към политически мотивирани енергийни зависимости.
- 4.** Ще ускорим развитието на възобновяемите и другите нисковъглеродни източници, ще премахваме пречките пред нови мощности и ще стимулираме собственото производство и съхранение на енергия от домакинствата, общините и бизнеса.
- 5.** Ще инвестираме в електроенергийни мрежи, интелигентни мрежи, междусистемни връзки и съхранение на електроенергия на мрежово равнище, така че електроенергийната система да поеме по-голям дял от евтина вътрешна енергия и да бъде по-устойчива на ценови шокове.
- 6.** Ще развиваме ядрената енергетика отговорно и при най-високи стандарти за безопасност.

7. Ще подготвим национални проектни портфейли за съхранение на енергия, водород, кръгова икономика и намаляване на емисиите в енергоемките отрасли, така че България да бъде конкурентна за европейско финансиране и инвестиции.

9. Ще си поставим цел за осезаемо повишаване на водната ефективност, включително чрез цифров мониторинг, интелигентни измервателни системи, управление на налягането, повторно използване на водата и водоспестяващи технологии в индустрията и земеделието.

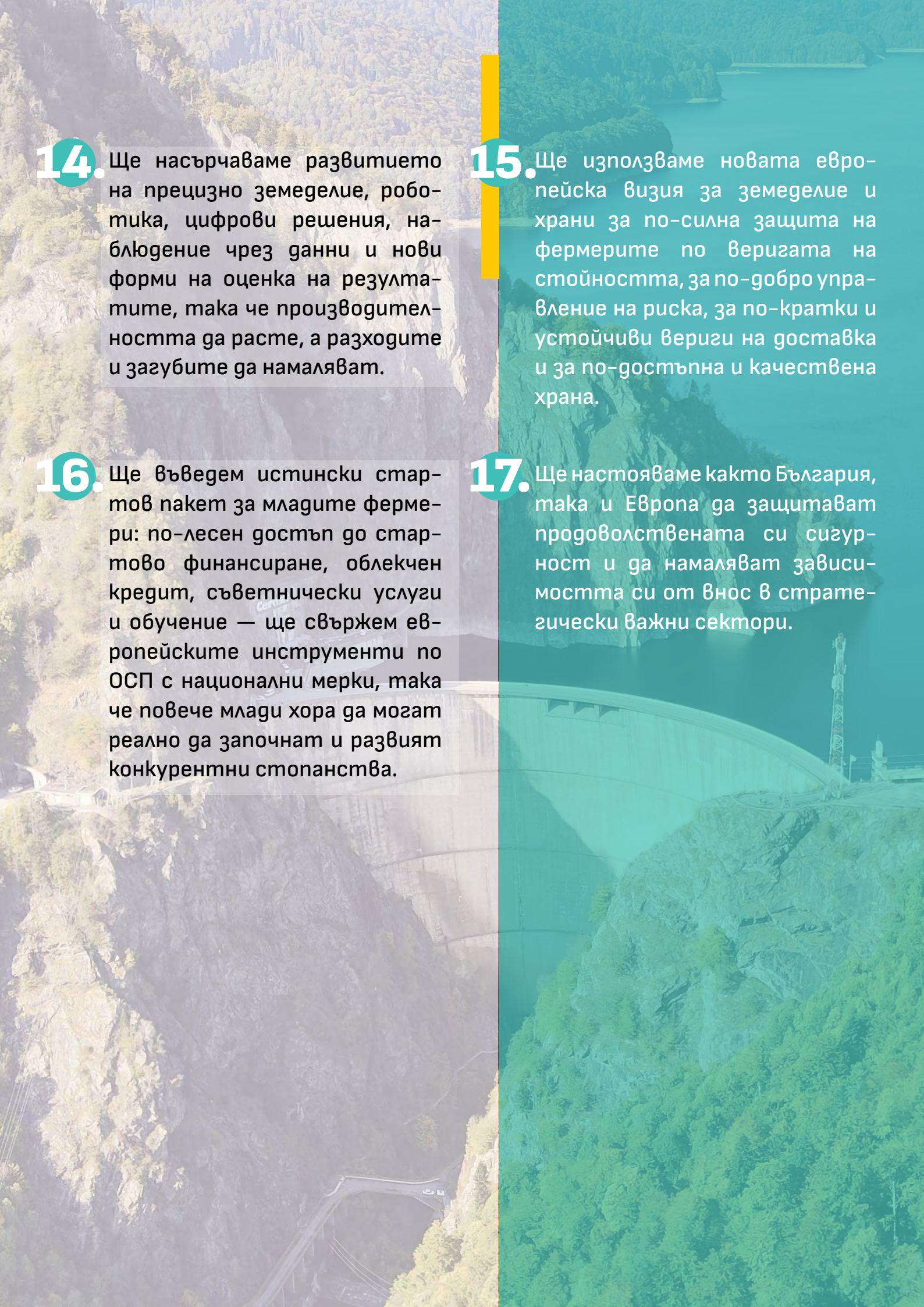
11. Ще използваме повече природосъобразни решения — водозадържане в ландшафта, зелена инфраструктура, възстановяване на влажни зони и управление на водосборите — за по-добра защита от наводнения и суши.

13. Ще подкрепим конкурентно и устойчиво българско земеделие чрез защита от нелоялни търговски практики, опростяване на административните режими, насърчаване на сдружаването, повече инвестиции в технологии и специален фокус върху младите земеделци.

8. Ще поставим фокус върху водната сигурност чрез резервни водоизточници, ремонт и строителство на язовири, изкуствени водоеми, намаляване на течовете и по-добро управление на ВиК инфраструктурата.

10. Ще развиваме модерно напояване, водоспестяващи технологии и цифров мониторинг на водните ресурси, така че България да е по-подготвена за суши и водни кризи и да защити селското стопанство и местната икономика.

12. Ще укрепим контрола върху качеството на питейната вода и ще съчетаем водната политика със здравната, екологичната и индустриалната политика, включително за справяне с устойчиви замърсители и рискове за здравето.

14. Ще насърчаваме развитието на прецизно земеделие, роботика, цифрови решения, наблюдение чрез данни и нови форми на оценка на резултатите, така че производителността да расте, а разходите и загубите да намаляват.

16. Ще въведем истински стартов пакет за младите фермери: по-лесен достъп до стартово финансиране, облекчен кредит, съветнически услуги и обучение — ще свържем европейските инструменти по ОСП с национални мерки, така че повече млади хора да могат реално да започнат и развият конкурентни стопанства.

15. Ще използваме новата европейска визия за земеделие и храни за по-силна защита на фермерите по веригата на стойността, за по-добро управление на риска, за по-кратки и устойчиви вериги на доставка и за по-достъпна и качествена храна.

17. Ще настояваме както България, така и Европа да защитават продоволствената си сигурност и да намаляват зависимостта си от внос в стратегически важни сектори.

6.

Силни региони, устойчиви общности, истинска децентрализация

Няма модерна България, ако развитието остава затворено в няколко големи града. Неравномерното регионално развитие, обезлюдяването, слабата свързаност и финансовата зависимост на общините подкопават както икономиката, така и доверието в държавата. Затова ще инвестираме в икономическо, социално и териториално сближаване, така че хората да имат реален шанс да живеят добре и извън столицата.

Европейските средства не са трофей за властта, а ресурс за модерни болници, училища, индустрия, инфраструктура и силни региони. Нашата задача е да гарантираме, че всеки европейски лев работи за по-добри публични услуги, по-висока конкурентоспособност и по-малко регионални неравенства, а не за разрастване на корупционни мрежи на модела "Пеевски-Борисов".

Решенията трябва да са по-близо до хората — със силни общини, прозрачни местни бюджети и реална децентрализация. Модерна България не може да се управлява само от центъра. Местната власт трябва да има не само повече ресурс, но и повече правомощия, повече капацитет и повече отговорност пред гражданите.

6.

Подкрепяме фискалната децентрализация и по-голямата финансова автономност на общините — такива винаги са били законодателните ни предложения. Ще разпределяме ресурсите по-справедливо и предвидимо, за да могат местните власти да планират дългосрочно и да инвестират устойчиво и да изграждат собствени местни политики вместо да оцеляват от трансфер до трансфер. Ще насочим повече публични и европейски инвестиции към изоставащите региони, особено в Северна България, за транспортна, цифрова и индустриална свързаност, индустриални зони, достъп до услуги и развитие на човешкия капитал.

Ще ускорим стратегическите инфраструктурни проекти, които свързват регионите и отварят нови възможности за икономическо развитие. Истинската децентрализация означава повече правомощия, повече ресурси и повече отчетност на местно ниво. Тя е ключ към по-близка, по-ефективна и по-честна държава.

Силна България в силна Европа означава и европейска солидарност – ще отстояваме силна кохезионна политика, повече регионални инвестиции, европейски план за селските райони и справедлив преход, който помага на гражданите и регионите да се адаптират към климатичните и икономическите промени. Ще подкрепяме европейския стълб на социалните права, но ще държим социалната политика да създава възможности, а не зависимост.

МЕРКИ:

- 1.** Ще въведем по-гълбока фискална децентрализация и по-голяма финансова автономност на общините, включително чрез по-справедливо споделяне на приходи и предвидими механизми за изравняване между бедни и по-богати общини.
- 2.** Ще подкрепяме по-голяма финансова самостоятелност и повече реална отговорност на общините – ще разработим механизъм за споделяне на данъчни приходи между държавата и общините, за да осигурим предвидим собствен ресурс за местната власт и ясен стимул за привличане на инвестиции, разкриване на работни места и развитие на местната икономика.
- 3.** Ще прекратим модела на административна подчиненост чрез разширяване на правомощия на местната власт, намаляване на зависимостта от делегирани от държавата функции и осигуряване на по-голяма оперативна самостоятелност на общините при вземането на решения, които засягат местната общност.
- 4.** Ще насочим повече публични и европейски инвестиции към изоставащите региони, особено Северна България, чрез ясни приоритети за свързаност, индустриално развитие, образование, здраве и цифрова инфраструктура.
- 5.** 50% от средствата по кохезионната политика ще са фокусирани в Северна България за дигитализация на предприятията и администрацията, за изграждане на транспортна и цифрова свързаност и др.

6. Ще използваме интегрирани териториални инвестиции, така че транспортът, цифровата свързаност, индустриалните зони, професионалното образование, болниците, университетите и социалните услуги да се планират в обща регионална логика, а не изолирано.

8. Ще развиваме индустриални зони и паркове в слаборазвитите региони, свързани с местните професионални гимназии, университети, квалификационни центрове и наличните конкурентни предимства на регионите.

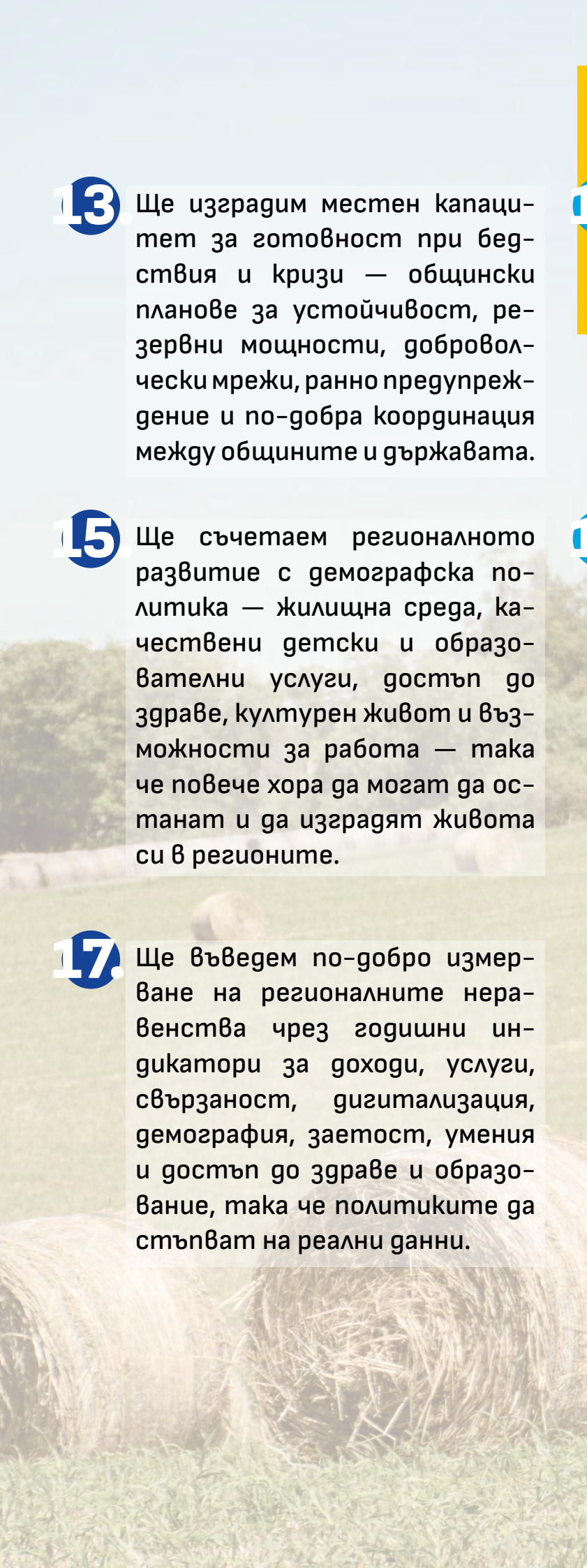
10. Ще работим за достъп до високоскоростна цифрова свързаност и до качествени онлайн публични услуги във всички региони, включително в малките населени места и периферните общини.

12. Ще развиваме местни услуги в общността — грижа за възрастни хора, услуги за хора с увреждания, достъпно психично здраве, превенция и подкрепа за уязвими групи — така че социалната политика да бъде близо до хората, а не централизирано отдалечена.

7. Ще ускорим стратегическите инфраструктурни проекти, които свързват регионите и отварят нови възможности за икономическо развитие.

9. Ще изграждаме регионални иновационни хъбове и технологични центрове извън София, така че трансферът на технологии, достъпът до данни и връзката между наука и бизнес да се случват и в Северна България, и в по-малките градове.

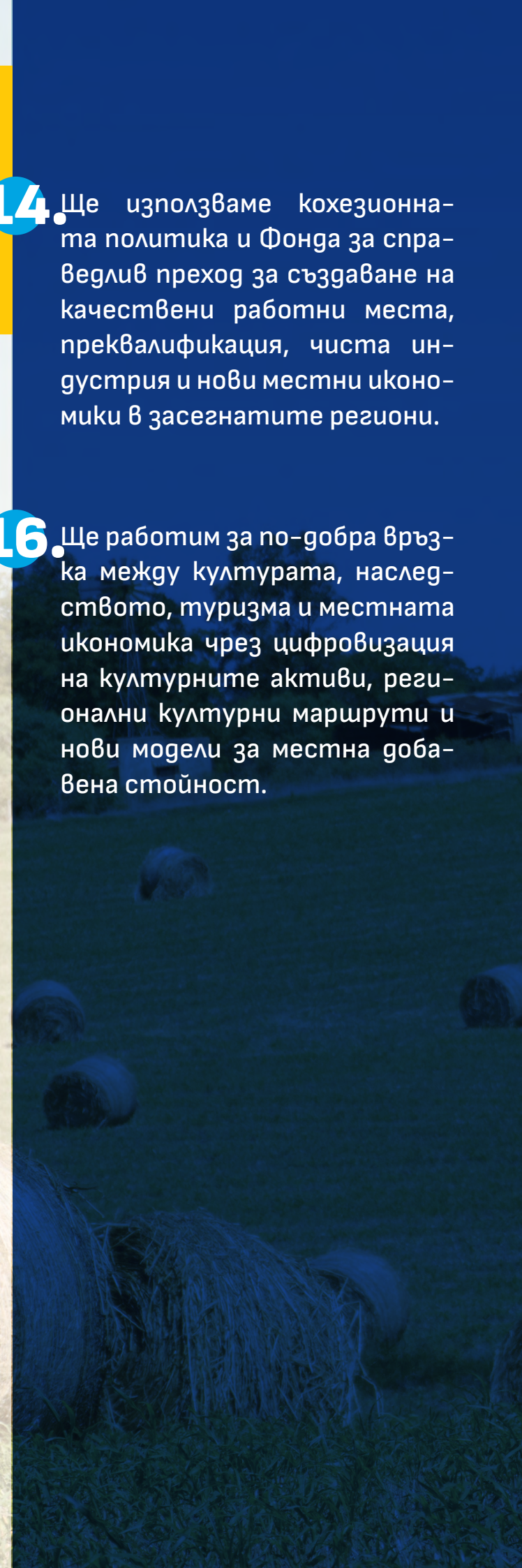
11. Ще подкрепяме българските семейства с политики, които дават възможност на родителите да намират баланс между професионалната кариера и семейните задължения и гарантират, че децата получават време, грижа, образование и развитие близо до мястото, където живеят.

13. Ще изградим местен капацитет за готовност при бедствия и кризи — общински планове за устойчивост, резервни мощности, доброволчески мрежи, ранно предупреждение и по-добра координация между общините и държавата.

15. Ще съчетаем регионалното развитие с демографска политика — жилищна среда, качествени детски и образователни услуги, достъп до здраве, културен живот и възможности за работа — така че повече хора да могат да останат и да изградят живота си в регионите.

17. Ще въведем по-добро измерване на регионалните неравенства чрез годишни индикатори за доходи, услуги, свързаност, дигитализация, демография, заетост, умения и достъп до здраве и образование, така че политиките да стъпват на реални данни.

14. Ще използваме кохезионната политика и Фонда за справедлив преход за създаване на качествени работни места, преквалификация, чиста индустрия и нови местни икономики в засегнатите региони.

16. Ще работим за по-добра връзка между културата, наследството, туризма и местната икономика чрез цифровизация на културните активи, регионални културни маршрути и нови модели за местна добавена стойност.

Заклучение

Нашата цел е ясна: България да бъде свободна, сигурна, модерна и просперираща европейска държава, в която законът е за всички, трудът и знанието се възнаграждават, а държавата работи наистина за хората, а не срещу тях и в полза на корумпирания модел „Пеевски–Борисов“.

България трябва да бъде активна част от силна Европа там, където са нужни общи усилия — сигурност, защита на границите, отбрана, енергийна свързаност, общ пазар, демократична устойчивост, научни мрежи, защита на критичната инфраструктура, миграция, климат и гражданска защита. Това означава България да бъде част от европейския кръг на ускорена конкурентоспособност — там, където се вземат решенията за индустрията, технологиите, енергетиката, сигурността и инвестициите на бъдещето. Да бъдем в Европа на първа скорост означава не само принадлежност, а участие в създаването на новата европейска икономическа сила.

Но върховенството на правото, качеството на институциите, борбата с корупцията, образованието, здравеопазването, регионалното развитие и ежедневният стандарт на българските граждани са преди всичко наша собствена национална отговорност.

Затова казваме ясно:

**СВОБОДА ВМЕСТО ЗАВИСИМОСТИ.
ЗАКОННОСТ ВМЕСТО ПРОИЗВОЛ.
МОДЕРНИЗАЦИЯ ВМЕСТО ЗАСТОЙ.
СИЛНА БЪЛГАРИЯ В СИЛНА ЕВРОПА!**

